

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 hónap.
Egy hónap 2 hónap.

VIDÉKEN:

Egy évre 26 hónap.
Egy hónap 2 hónap.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 327.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Szombat, június 17.

Wolhyniában új harcok fejlődtek.

Budapest, június 16. (Hivatalos.)
A főhadiszállás jelenti:

Orosz hadszíntér:

A Dnyesztvertől délre csapataink az ellenség levasúgát visszaverték. Egyebekben ezen a területen csak csatározás folyik. Wladimierz, ktől nyugatra az orosz hadoszlopoknak állásaink elleni rohamai szakadatlanul tartanak. A védők két orosz tisztet és négyszáz főnyi légénységet elfogtak. Tarnopolnál nincs nevezetesebb esemény. Wolhyniában az egész harcmezőn új harcok fejlődtek. A Stohod-Styr szakaszon újra több átkelési kísérletet vertünk vissza és ez alkalommal az ellenség, mint mindig, súlyos veszteségeket szenvedett.

Olasz hadszíntér:

A Doberdo-fensik déli részén a harcok az ellenség támadásának visszaverésével végződtek. Hasonlóképp megihusultak az olaszok újabb előtörései ellen. Az Asiago-fensikon élénk tüzérségi harcok folynak. Az Orler vidékén csapataink bírókba verték a Turket és a hátsó Madritsch csücsöt.

Délkeleti hadszíntér:

Nincs nevezetesebb esemény. Höfer altábornagy, a vezérkari tónök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Események a tengeren.

Tengeri repülő-járműveink egy raja a tizenötödikkéről tizenhatodikára virradó éjjel a porto gruaro-i és latisanai pályaudvari telepeket, valamint a porto gruaro-i és latisanai vasuti vonalat, egy másik raj a mosti dilivenzai pályaudvart és az ottani katonai telepeket, egy harmadik az ellenségnek Montalsonenál, San Canziannál, Pierisnál és Bestrignanál levő hadállásait eredményesen bombázta. A pályaudvarokon és a hadállásokban több tüzérségi találatot és nagy égéseket figyeltünk meg. Az összes repülő-járművek az ellenség heves tüzelése dacára sértetlenül vonultak be. Flottaparancsnok úr.

Ellentámadással elűzték a franciákat a Mort-Homme-ról.

Berlin, június 16. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A Maas baloldalán a franciák nagy erővel megtámadták a Mort-dome déli lejtőjét; miután átmenetileg sikerült tét nyerniök, rövid ellentámadással ismét visszavetettük őket. Ez alkalommal nyolc tisztet és kettőszázharmincyolc főnyi légénységet eloptunk és több gépfegyvert zsákmányoltunk. Az ellenségek késő este megismételt támadása és a két oldalról csatlakozó német vonalak ellen irányuló váltakozásai teljesen ered-

ménytelenek voltak. Az ellenség súlyos véres veszteségeket szenvedett. A Maas jobboldalán, eltekintve a Thiaumont szakadkban reánk nézve kedvezően lefolyt gyalogsági harcoktól, a harci tevékenység lényegében a két tüzérség erős tüzelésére szorítkozott.

Keleti hadszíntér:

Botmer gróf tábornok hadseregének arcvona a ellen Przewlokától északra az oroszok tegnap is folytatták erőlkövéseiket. A támadás elhárítása alkalmával több mint négyszáz fogoly maradt a védők kezén.

Balkan hadszíntér:

A helyzet változatlan. Legfelsőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Az új adók küszöbén.

Arad, június 16.

A képviselőház elnapolta üléseit július 4-ig, hogy akkor az új adójavaslatokat tárgyalja. Két hét ideje van tehát a közvéleménynek és az érdekelteknek arra hogy a pénzügyminiszter haborus retorinjait, annak új fogalmaival, szövevényes rendelkezéseivel tanulmányozza. Többre se idő, se alkalom nincsen. Nem lehet szó arról, hogy — a mi béke idején magától értetődő lett volna, — egyes társadalmi rétegek, vagy gazdasági osztályok, a melyek az adóretortmot magukra nézve súlyos terhenek, vagy méltánytalan intézkedésnek találják, az ellen állást foglaljanak, kifogást, nagy tiltakozást emeljenek és ennek meggyűlések, tiltakozások által érvényt szerezni próbáljanak. Az az elháríthatatlan, mindennél hatalmasabb kényszerűség, a mely a háboru folytán keletkezett és állandósuló nagy arányu terhekre terdetet követel, egyben azt is megköveteli, hogy az új adókat azzal a megnyugvással fogadjuk, mint a minövel a háboruval járó egyéb nehez kötelesegeket kell vállalni. Meg kell nyugodni azokban a keretekben, amelyek az adóemelésre a pénzügyminiszter választott. Abszolút igazság nincsen és abszolút igazságos, mindenkit kibékítő adórendszer még kevesebb képzelhető, de örökéletű törvény sincsen és ha a háboruban született adórendszer a jövőben nem simulna a valósághoz, azt utóbb lehet reparálni. Nem lehet torzsaikodásnak helye a fölött, hogy melyik osztályt érinti legjobban a haborus adóemelés;

végső eredményében az adóteher megnagyobbodását senki se kerülheti el és akit közvetlenül nem érint, az bizonyára áthárított formában fogja megérezni. Sajnos, még az az osztály is, amellyel szemben az adójavaslatok eddig azzal a kimélettel viseltettek, amelyet ennek az osztálynak legsúlyosabb, válságossá lett helyzete követel meg: a tisztviselő-osztály. Azok a foglalkozások azonban, amelyek az adóemelést elbirják, nem követelhetnek kivételt és kiagyást akkor, amidön a fegyveres erő mozgósítását az anyagi terhet bírók mobilizációja követi.

De ép úgy, amint még az ilyen köteles adóemelést sem lehet egyszerűen a nemzetre diktálni, hanem azt alkotmányos formák között kell letárgyalni és törvénybe iktatni, a polgári öntudat azt hozza magával, hogy az ország egyes gazdasági rétegei az adójavaslatok minden csinjabinjával ismerkedjenek meg, mielőtt az törvényerőre emelkedik. Ha az állastoglalásnak nincs is célja és a törvényjavaslatok egyes intézkedéseivel kapcsolatban a jámbor óhajításoknak semmi kilátása nincsen, ez a megismerkedés nem fölösleges. Főként azért nem, mert az adójavaslatok alkalmazása tulnyomó részben a pénzügyi hatóságoktól függ. A pénzügyi közegeknek is sok studiumra és tapasztalatra van szükségük, amíg az új törvényeket azok szelleme szerint, az igazságos elbánást legjobban megközelítve hatják végre. A tudatlan és tájékozatlan felekkel szemben pedig sok tere nyílik a hivatali tulbuzgóság-

nak, az önkénynek és a zaklatásoknak. Ha valaha, most igazán komoly polgári kötelesség, hogy a kibővült adózási kötelesség alól azok, akiket illet, ki ne bujjanak. De ahhoz mindenkinek joga van, hogy résen legyen: az adóteher megnövekedése csak addig a határig érje az ő keresetét, amelyet a törvény előír, s hogy az ezen túlmenő igyekezet ellen való védekezés adóeltilkolásnak, büntetendő cselekedetnek ne minősítsék. Ezért nem lehet az adózóknak elég korán megtudni, mik az új teherviselési kötelességek, amelyek rájuk várnak, miként fogják azokat rájuk kiszabni, és hogy ennél az eljárásnál milyen következmények várnak rájuk. Az illetékes szak-

testületeknek a parlamenti szünet rövid idejét föl kell használni arra, hogy az új reformokkal az érdekelteket megismertessék és előkészítsék az új adók igazságos alkalmazását. Ha már a nagyobb adókba meg kell nyugodni, — háritsuk el azok mellől a zaklatásnak, az üldözésnek, a fölösleges kellemetlenségek minden lehetőségét. A ki tudja, hogy mily teher vár rá és tudja, hogy az őt meg nem illető teher ellen milyen módja van a védekezésre, annak nincs szüksége bujkálni; viszont annak jogos védekezését nem lehet majd bujkálásnak, üldözendő adóeltilkolásnak minősíteni.

Tisza István gróf Geszten.

(A miniszterelnök otthonában.)

Nagyszalonta, június 16.

Nagyszalonta, június 16.

Előkelő kézből kaptuk a következő cikket:

A geszti kastély pünkösdi napján megint otthonlátta a miniszterelnököt. A gyönyörű park a tágas udvarházak, évszázados fák s az igazán előkelő, bár szerény külsejű, egész magyar és nemes kuria, amelynek ablakai a szalontai rónákon tekintenek végig: ismét üdvözölhették gazdájukat, akinek Geszt a valódi pihenője, idegeinek nyugalmatadó, kedves és szívéhez kötött otthona.

A háború első idejében a miniszterelnök egy álló esztendeig nem volt Geszten. Nagy esoda volt az, de a világháború minden különös és hihetetlen dolgot lehetségessé varázsol. Tisza István az ideális gazda, akinek szemében mindenütt ott van, aki kora hajnalokban maga szokott kilovagolni földjeire, messze a gyantéj pusztára, ki a radványi határba, — egy évig nem jött haza és egyszerű fogatának küllői nyomán egy esztendeig nem szállott fel a porfelhő a geszti országúton, amely Nagyszalontáról a szimpla kis magyar faluba vezet. Most azonban sürűbben jön haza a kegyelmes ur. Más gazdálkodik a földeken s reá immár nem a gond, a számadás, hanem az édes pihenés és a falusi családi élet örömei várnak, ha Budapestről hazatér. A föld ezért az övé, Tisza-birtok az, de az ország sorsának intézése megkövetelte, hogy egyidőre más viselje a megművelés bajait. Az idén többször is ellátogatott a miniszterelnök Gesztre; egyszer az ünnep, másszor a gyász hosta közénk. Mert senki nem nőtt annyira össze családjával, mint Tisza István: reá mindenki csodálattal és áhítattal tekint a nagy családjából, s pedig nemes lelkének minden gyöngésségével és gondosságával öleli magához őket. Tisza Kálmánék, Bethlenék, Sándorék, Zaykék, Radványzkyék a világháború előtt mindennaposak voltak a geszti kastélyban, most persze ritkán fordulnak meg ott, hiszen maga a család ékessége is csak egy-egy derűs vagy szomorú alkalmattal szakíthat egy-két napot magának a geszti napokra.

Nagy sörgés-forgás nincsen, amikor a miniszterelnök hazajön, Nagyszalontán sem igen tudnak róla, mert Tisza István nem másoknak, hanem magának és családjának él, amikor az országos gondoktól rövid időre elszakad. A nagyszalontai állomáson nem is

igen tűnik fel, hogy olykor szalonkocsi simul a rendes csabai személyvonat kocsisorához és a hajduvárosban nem is sejlik, hogy az ország első fia megérkezett. Hítlenségi újságokban olvassuk néha, hogy a miniszterelnökkel két tükör, egy csomó gyorsíró, gépiró, meg isten tudja mi nem jött, úgy, hogy a geszti kastély egész hivatalná válik, ha Tisza István otthon van. Ezek mind jámbor képzelődések. Szó sincs róla: a miniszterelnök pihenését nem úgy kell érteni, hogy egész nap a parkban ül, vagy a vetések mellett lovagol. A pihenés abban áll, hogy csatládja körében él, kis unokájával szórakozik, talán a szomszédokba is ellátogat, de azért dolgozik ott is, néha napestig ír vagy diktál, van dolga a postának és a geszti postahivatalban is megerősítik a szolgálatot a szerény kis postamesterségen kívül, amely egyébként az ország leghíresebb községében a feendőit végzi.

Ez elvégre nem is lehet másképp. Tisza István óriási munkát vállalt magára és gigászi ereje diadalmasan meg is birkózik ezzel a munkával. A külpolitika ép annyira foglalkoztatja, mint az ország belső ügyei, amelyekről neki olykor a legapróbb részletekig tudomása van. A monarchia diplomáciájának minden mozzanatáról tud és ma már az ellenzék is elnémult azszal a tradicionális váddal, hogy a monarchia külpolitikáját rólunk-nélkülünk csinálják. Magyarország belső ügyei pedig a szívéhez nőttek és beláthatlan az a terrén, amelyen az ő nagy alkotó szelleme dolgozik. Az utóbbi hónapokban rendkívüli arányokban veszik igénybe őt a kiegyezési tárgyalások, ahol a magyar nemzet legnagyobb és lefontosabb érdekei dőlnek el s amely elő, ott látván állandóan Tisza Istvánt, mindnyájan csak az abszolút nyugalommal tekinthetünk. Egő szenvedéllyel foglalkozik mindezekon kívül különösen társadalmi kérdésekkel, ezek között elsősorban azokkal a problémákkal, amelyeket a háború vetett felszínre. A miniszterelnök nem a referensek előterjesztéseit aláíró államférfi szerepét játéza itt, hanem inicianál, kezdeményez, essmét termel s a rokkantak szent ügye, a hadiárva sorsának lelkes tszkarolása épúgy nagy akciók megindítására ösztönzi, mint legutóbb a tüdővész ellen megindított küzdelem, amelynek egyszerű arányai a védekezés eddigi keretét messze túlszárnyalják. Nem háritja el magától ezeket a feladatokat, mondván: ezt a társadalom ugynevezett vasatő tényezőre bízom, hanem maga áll a mozgalmak élére, mert hiszen mi tudjuk és érezzük és neki, akitől minden pör és szunjátszás idegen, szintén éresemie kell, hogy a magyar társadalmat legfőbbkételesen ő reprezentálja...

Tüntetnek Athénben az entente ellen.

(Revoiveres támadás a görög király ellen. — Utcái csete-patek.)
Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 16.

Genf. Athénből jelentik: Héttón a stadion ünnepélynél merényletet kíséreltek meg a görög király ellen. Amidőn a király a stadionba érkezett, egy egyen revolvert rántott és megfenyegette vele a királyt. A merénylet nyomban letartóztatták. A merénylet után a tömeg hazatias menetté alakult át és felvonult a Venizelos-párti lapok szerkesztőségei elé, ahol az összes ablakokat beverték. A Nea Hellas című lap szerkesztősége előtt telőpontra ért a tüntetés. Az izgatott tömeg tegyverekkel lött be az ablakokon at a szerkesztőség termeibe. A szerkesztőségből visszaióttek, mire a tömeg menekülni kezdett. A rendőrség a tömeggel nem törődve, benatolt a Nea Hellas épületébe és ott a lövöldözőket kikutatni igyekezett.

A Times szerint a rendőrség hallgatagon támogatta az entente ellenes tüntetést és ezt Gunaris belügyminiszter intézkedésére tette meg. Este a színházakban is tüntettek az entente ellen. A brit követség egyik tisztviselőjét a színpad előtt inzultálták. A követséghez tartozó egyének most csak dektív fedezet alatt mernek mutatkozni.

Bern, június 16. A Journal jelenté Szalonikiból: A iranciak középő trontját erősen agyuzza a német-bolgar tűzéréség, a front többi részén csóna van. Karasunnál es Gevghelinél irancia es német aviatikusok között legi csaták folytak le.

Konstantinápoly, június 16. A La Defense jelenté Athénből, hogy az olaszok Basari görög helységet bombázták. A lakosság elmenekült. A várost annyira rommá löttek, hogy a lakosság visszatéréséről egyelőre szó sem lehet.

Francia hadititkok a kamarában.

(Miroi számoknak be a titkos ülésen.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 16.

Basel. A francia kamara nacionálista tagjai indítványt terveznek, a mely szerint azok a szociálista képviselők, akik a háború folyamán az ellenséges külföldi szociálisták egyes tagjaival tárgyaltak, ne vehessenek részt a kamara titkos ülésen, nacsak esküvel nem fogadják meg, hogy a háború végéig sem közvetlenül, sem közvetve nem tárgyalnak ellenséges államhoz tartozó egyénekekkel.

Bern, június 16. A Temps szerint a kamara valószínűleg a tervezett titkos ülés esetleges elhalasztásának kérdésével fog foglalkozni. A titkos ülés elhalasztásának lehetőségéről írva, az Echo de Paris megállapítja, hogy az elhalasztás egyáltalában nem volna sajnálatos. A kamara annak idején kalandba fogott anélkül, hogy megfontolta volna azokat a sokféle nehézségeket, amelyekkel a titkos ülés jár. Most sokkal jobban meggondolták a dolgot s a titkos ülés híveinél is bizonyos határozatlanság, habozás, sőt a nézetek teljes megfordulása állapítható meg.

LEGUJABB.

Csernovic négy nap óta orosz ágyu üzben.

— Heves harcok a város birtokaért. —

— Ejjel 2 órai telefonjelentés. —

A Neus Wiener Tageblatt tudósítója Weber Gyula, aki Csernovicban tartózkodik, onnan ma a város előtt folyó harcokról a következő jelentést küldte:

— Négy nap óta a legádázabb küzdelem folyik Csernovic birtokaért. Frontunknak az ismert előfeltételek mellett történt visszavonása a Dnyeszter és a Pruth között azzal a következménnyel járt, hogy állásainkat Csernovictól északnyugatra is ki kellett üríteniük átmenetileg. Ez az intézkedés szombaton, június 10-én történt. A kiürítés részben harc nélkül ment végbe. Azok a csapatok, amelyek a most kiürített állásokat közel egy év óta tartották tartókukban, most a Pruth völgyébe mentek vissza és ezzel a harcok színtere Csernovic város közvetlen szomszédságába került. Ettől kezdve a város heves harcok színhelyévé vált.

A bevezető harcok Csernovic birtokaért pünkösd vasárnapján kezdődtek. Ezt a városra oly jelentős történelmi pillanatot a csernovici városi hatóságok hivatalos nyilatkozata elozte meg, amely úgy hangzik, mint egy megrázó dráma mottója. A hatóság a következő hirdetményt tette közzé:

A lakosságot figyelmeztetjük, hogy Csernovic városa ma, vasárnap, 1916. június 11-én valószínűleg ellen-egyes tüzérségi tűz alatt fog állni.

A lakosság a piakátot megértette. Minijárt annak közlétele után megkezdődött a menekülés. Mélyen megrendülő és megrázó az a kép, amelyet alkalmam volt megfigyelni. Mindenki szíve összeszedte holmiját, értékeit és menekült: keresztények, zsidók, németek, lengyelek, rutének, románok. Alig kezdődött meg azonban a menekülés, az oroszok, akik a Pruth túlsó partján állottak, heves tüzelést kezdtek a város ellen. Folyamatosan tombolt az ágyudörgés. A hevesek különösen az alsó városrészek és a vasut ellen irányultak. A csernovici lakosság között borzalmas pánik tört ki. Egyes lövések lakott házakat is értek. A várost védő csapataink tüzérsége élénken viszonzta a tüzelést.

Igy telt el pünkösd vasárnapja. Az éjszaka aranyilag nyugalmasan múlt el a város felett, azonban pünkösd hétfőjén megismétlődött az előző napi kép. Az oroszok szakadatlanul lövöldöztek állásainkat, azonban a célzásra nem tekintettek valami nagy súlyt, mert várójában nemcsak az osztrák-magyar állások, hanem az egész város tűz alatt állt.

Az egész Pruth völgye és Csernovic egyetlen óriási csatatérre változott. Az orosz lövések sünet nélkül zuhognak alá a városra. A pánikot egy orosz nobis gár-

nát érte és nagy károkat okozott ott. Egy eltevedt srácnál a déli városrészben három embert súlyosan megsebesített. Amíg a városban visszamaradt emberek a legnagyobb rémületben járnak az utcákon és menekülni igyekeznek, meglátszott rajtuk, hogy az a legnagyobb gondjuk: kibírja-e a város ezt a súlyos megpróbáltatást?

Ejjelenként teljes sötétségbe borul a város. A hatóságok permanens szolgálatot teljesítenek és minden órában újabb híreket kapnak, amiből új bátorságot meríthetnek. A még visszamaradt lakosság szerető szívvel ragaszkodik a városhoz és aggódik annak sorsáért.

Hétfőről-keddre virradó éjszaka az oroszok megkísérelték, hogy csatlakozzanak a Csernovicot. Északkeleti irányból, közvetlenül a román határ közvetlen közelében toltak előre csapatokat és átrepültek a román határon is és onnan a város birtokait bekerítették. A román határvédelem és az orosz csapatok köz. harc látszat, amelyben huzonhárom román határvédelem megsebesült. Hősies védőink azonban megsemmisítő tüzeléssel fogadták a romámozó oroszokat és óriási veszteségeket okoztak az ellenségnek. Reggel három óráig tombolt a harc. Az oroszok már eljutottak a Pruthig, de tovább nem jöttek. Százával pusztultak bele a folyóba és megdőböztek estek aldozatul tüzelésünknek. A csernovici város megőrzésére eredményesen teljesen visszavertük.

Keddén reggel a városi lakosság, amelyek megsemmisítő pusztítást végeztek az ellenség oszlopában, amelyek a híd elleni támadásra készültek. A támadást ilyenformán csírájában elfojtottuk. A városért folytatott harc ezzel nem ért véget. A tüzérségi tűz ugyan kedden délután enyhébbé vált, azonban kedden éjjel 3 órakor az oroszok ismét borzalmas ágyutűzést kezdtek. Ez a tüzelés a moskói híd ellen irányult. Az egész város beleseregett az éjszakai támadás pokoli tűzébe. Valószínűleg úgy éreztük magunkat, mintha a pokol közepén lennénk. Azonban ez a roham se hozott sikert az ellenségnek.

Agyunk heves tüzelése, hős védőink kellő időben keresztülvitt ellentámadás visszavetette az oroszokat. Ejjelenként vad és borzasztó kényszerűen került a sor.

Tizenhat soros tagozásban jöttek a város ellen rohamra az oroszok, de oszlopukat megsemmisítettük és a tartalékból rohamra küldött rajvonalat egészen Sada-goráig kergettük vissza.

Négy nap óta tehát a legsúlyosabb helyzetben van Csernovic. Sorsa Görzével hasonlítható össze. Csernovic ugyan nem szenvedett annyit, mint Gorz, de a harc itt nem esélyesebb heveséggel folyik. Most, amikor a sorokat iron, mindegyre tombol az ágyutűz. Akik itt vagyunk, érezzük a döntő órákat, miután súlyos betegségek a krízist élnek. Az a bizodalomunk azonban sziklaszilárd, hogy a várost megvédjük az ellenség ellen.

Sonnino árulása.

— Angia az orosz külügyminiszter ellen. — A háború történelme.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 16.

Hamburg. A Hamburger Fremdenblattnak jelentik Londonból a következő szenzácios hírt: Az angol kormányhoz közel álló körökben a legnagyobb meglepetésként uralkodik Sonnino ellen. A kormányhoz közel álló körökben kiszivargott az a hír, hogy Sonnino az entente hatalmak egyike rendkívül nagy őszinteséggel megvesztegette, miután a szövetségesek kormányánál azt a hitet tudta kelteni, hogy döntő betonyással bír az angol kabinethoz. Ugyan kötelezettséget vállalt, melyet nem tudott véghez vinni. Londonban biztosra veszik, hogy ebből az ügyből nagy diplomáciai botrány lesz, amely meg további tisztulást keltő lépéseket fog hozni.

Zürich. Az orosz szocialista párt-vezető a legerélyesebben tiltakozott Sonninoval az új kabinetbe való belépése ellen, miután ezáltal a békekötések újabb nagy akadályokba ütköznek.

Lugano. Sonnino egyelőre megtartja külügyminiszeri székét, mert úgy látszik Paris és London nemcsak azt kívánták, hogy őt formálisan megkínálják a tárcával, hanem azt óhajtották, hogy tényleg tárcát kapjon. Bislati részére külön hivatalt szerveznek a címe a „háború történelme” lesz. Bossini valószínűleg még a mai napon hivatalos megbízást nyer a kormány megalakítására.

A katonai felmentési kérvények felvételére. A felmentési kérvények gyors elintézése és beható elbírálása szempontjából a honvédelmi és kereskedelmi minisztérium intézkedést lépett életbe. Erre vonatkozólag az aradi kereskedelmi és iparkamara tudomására hozta az érdekelteknek, hogy a felmentési kérvényekhez a már eddig megkívánt mellékleteken kívül mellékelni kell olyan kimutatást is, amely világosan feltüntesse, hogy a kérvényben szereplő vállalatnál vagy cégnél hány alkalmazott volt a háború előtt, hány alkalmazott vonult be a háború folyamán és hány egyén áll jelenleg alkalmazásban, továbbá hogy a felmentendő személy mióta van a vállalatnál vagy cégnél alkalmazásban. Ezt a kimutatást hatóságilag kell láttatni. A kereskedelmi miniszter iktatása szerint az érdekeltek a kérvényeket, amelyek mellől hiányzik ez a kimutatás, minden figyelmeztetés nélkül elintézetlenül küldik vissza a folyamodóknak.

Cséplőgép és motorkezelők. Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesületől veit értesülésünk szerint az aradi fa- és fémipariskola tanulóit köztül mintegy huszan elvégezték az aratógép kezelői tanfolyamot és hajlandók volnának ezen képességüknek megfelelő alkalmazást vállalni. Az illető gépkészítők munkakörének kinasználása oly módon volna legelőszérűbben fogantatható, ha az aratógép tulajdonosok egy-egy tanuló 5-6 aratógép felügyeletével bíznának meg azzal a kötelezettséggel, hogy az illető ezen gépek munkájának az ellenőrzése mellett egyszerűen az azoknál munkaközben előforduló javítási munkákat is teljesíteni tartoznak. Az érdekeltek gazdaság az ügyben bővebb felvilágosításokat az aradi fa- és fémipariskola igazgatóságánál nyerhetnek.

A csernovici hídfőért harcolnak az oroszok.

(Orosz jelentés az ottenziva utolsó napjáról. — Egy és háromnegyed millió orosz harcol Wolhyniában.)

Német sajtóhíradók teljesjelentése.

Budapest, június 16.

A sajtóhadiszállásról jelentik: Az orosz vezérkar hivatalos jelentése a következő: A Polesietől délre a román határig terjedő egész harcvonalon csapataink az ellenséget tovább szorítják vissza. Tegnap 20 tisztet és 6000 embert fogtunk el, 6 ágyut és 10 géptegyvert és sok municiót zsákmányoltunk, úgy, hogy a hadműveletek kezdete óta az összes foglyok száma 1700 tiszt és körülbelül 120,000 közlegény; zsákmányunk pedig 130 ágyu és 260 géptegyver. Több ellenséges csapat-egység a június 6-tól 11-ig terjedő időszakban teljesen felbomlott, amit az a tény is megerősít, hogy Cserbacseff tábornok csapatai egy aránylag jelentékeny szakaszon 417 tisztet és 17,000 közlegényt fogtak el, 29 ágyut, 34 géptegyvert és 56 municiót zsákmányoltak. Az ellenség helyenkint olyan nagy mennyiségű hadianyagot hagyott hátra, hogy azt lehetetlen e pillanatban megszámlálni. A Wladimir Wolinszkijba vezető uton az ellenség elkeseredett ellenállást fejt ki. Dubnó várostól nyugatra csapataink visszaszorították az ellenséget és elfoglalták Kozin helységet. Buczacstól északra az ellenség hatalmas ellentámadásokat intézett, de a kifejlődött harcokban csapataink visszaverték az ellenséget és elfoglalták az Strypa nyugati partján levő magaslatokat. A Dnyesztertől délre elfoglaltuk Snyatny várost a Csernovic és Kolomea között levő uton. A csernovici hídfőért folyik a küzdelem.

1.750.000 orosz Wolhyniában.

Hamburg, június 16. Londoni katonai körökben határozottan állítják, hogy a wolhyniai orosz fronton 1.750.000 orosz katona harcol. Moszkvában kilenc további hadosztály érkezett Szibériából. Ezeket a vasutak telerheltsége miatt még nem lehetett a frontra küldeni.

Negyedmillió embert vesztek már az oroszok.

Zürich. A svájci lapok katonai munkatársai mind azt írják, hogy a jelek arra vallanak, hogy az oroszok ottenzívája megakadt: az bizonyos, hogy a központi hatalmak vonalait átütésének lehetőségéről már nem lehet komolyan beszélni. Az orosz előretörés hasonlít a hazárdjátékosok kétségbeesésükben elkövetett tetteihez, de Oroszország az emberei életével játszik hazárdul. Az oroszok vesztesége kétszázötven millió meghaladja az egynegyedmiliót.

Megerősítések csapatainknak.

Bern, június 16. Az Echo jelenti Pétervárról: Már az orosz támadás előtt néhány nappal folyton dolgozott az orosz tüzérség. A támadási parancs kiadása előtt harcminőség

órával az ágyutíz különösen a Pripjet környékén példátlan mértékűvé vált. A frontnak ezen a részén Linsingen tábornok volt a magyar-osztrák csapatok parancsnoka. Ezt a pontot éppen szerencsés talajviszonyai folytán választották ki az első támadás céljául. Pinszktől délre az osztrák-magyar csapatok állásai olyan mocsaras helyen vannak, hogy lövészárkok helyett föld felett lévő védőműveket kellett ellenségeinknek építeniük és itt már régóta tartottak az orosz támadások. A megerősítések az osztrák-magyar csapatokhoz naponta érkeznek.

Megkezdődött az ellenoffenzíva.

Bukarest, június 16. Több újság egyhangzó jelentése szerint az orosz ottenzíva a front legnagyobb részén megfeneklett. A Steagui Barujániban levő túlsótoja jelenti, hogy a Bucovinába és Galiciába küldött nagyszámú segítőcsapatok megérkezése után a magyar, osztrák és német csapatok számos helyen ellentámadásba mentek át és visszaverték az oroszokat, akik rendkívül véres veszteségeket szenvedtek. Több helyen nagyszámú orosz foglyot ejtettek. Az oroszok ottenzívája mindenütt összeomlóban van. A központi hatalmak katonáinak hangulata igen lelkes.

A megbízhatatlan orosz jelentések.

Hága. Londonból és Párizsból érkezett hírvírók azt bizonyítják, hogy ott bizalmatlansággal fogadják az orosz jelentéseket. Az angol és a francia sajtó most már nyíltan megállapítja, hogy az orosz győzelmi jelentésekhez az orosz "Times" felülmúlt kéntő cikkben nagy tartózkodással foglalkozik az orosz ottenzíva kilitassával.

Kopenhága, június 16. Az orosz la belátóan tárgyalják az utóbbi napok harcait, hangsúlyozzák makacosságukat és beismerik a súlyos orosz veszteségeket. Az orosz haditudósítók elismeréssel nyilatkoznak az osztrák-magyar hadvezetéséről, különösen a Novoje Vremja jár ebben elől. Azt írják, hogy az osztrák-magyar front mögött nagyszámú tábori vasúti ak vannak, a melyek nagy gyorsasággal minden szükséges hadiszert a kívánt helyre pontosan elszállítanak.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* A színház hírei. Király Ernő vasárnap esti felépése. Az aradi közönségnek dédelgetett vendégművésze vasárnap mind a két előadásban fellép. Délután 3 és fél órakor „A legénybucsu”-ban és este 8 és fél órakor „A lengyelvér” pompás operettben. A délutáni előadás a téli színház mérsékelt délutáni helyárai mellett lesz megtartva, az esti előadás a téli színház rendez helyárai mellett. — A Mánás Miksa Király Ernővel. Szombaton játssza Király Ernő egyik legkedvesebb szerepét a „Mánás Miksa”-ban, melyet Budapesten egymásután 100 előadásra játszott és hogy milyen hatással, arról minden előadásnál külön hasábkot írtak a fővárosi lapok. A vendégen kívül a többi szereplők: Sz. Bontai Boriska, Horváth Mici, Győző, Polgár, stb. — Vendégszereplések. A jövő héten egy osztrák vendége lesz az aradi színháznak. Hétfőn és kedden Huszár Károly (Puti) és Róssahogyi Kálmán tartják két nagy kabaré előadásukat, ekkor mutatják be Harsányi Zsolt komédiáját, „A szövetségesek”-et, mind a két estét konferálja Bárdos Artur a Modern Színpad igazgatója. Szerdától kezdve, Góth Sándor és Góthné Katalin Ella lépnek fel.

* Hanny Weise, a világhírű német művésznővel a főszerepben a Hasonmás című detektív aláger vasárnap kerül bemutatásra az Erzsébet-mozgósínházban. Anette barátja, Gyula, igen hasonlít Gelbern bankárra. Ezt kihasználva, a bankár távollétében felkeresi annak lakását, hogy őt helyett csízza. Gelbern a gyér világítás mellett fényét véli felismerni a színhámszobában, ki a bankár íróasztalát kutatja. A bankár nehéz anyagi helyzetbe kerül és felesége atyját kéri, hogy mentse meg őt, aki meg is igéri neki, de a csekket nem ő, hanem hasonmása, Gyula veszi át, aki a csekket beváltva, vígan él a pénzből. Anette egy alkalommal összekülömbözik Gyulával és a rendőrségen elárulja őt a csúfiasért, de a hasonlóság következtében nem Gyulát, hanem a bankárt tartóztatják le. A színhámszobában vígan él tovább. Gelbern egy ismerőse figyelmeztetésére gyanakodni kezd az al-térjére és detektívvel figyelteti. Most kezdődik az örök hajszá a színhámszobában a detektív ügyessége folytán a színhámszobát elfoglalják. — Legközelebb: Egy éjszaka borzalmak, csütörtökön kerül bemutatásra.

* Anyos Viola új festményei. A kiállítási lehetőségtől megfosztott aradi festőknek egyetlen helye, ahol a nyitvánosság elé léphetnek, ma az üzleti kirakat. Így kerültek kirakatba, a Reinhart-téle butorfület Andrassy-téri nagy kirakatba Anyos Viola új festményei is. A háború előtti aradi képzőművészekon mindig volt néhány finoman festett virágképe a tehetséges aradi festőművésznőnek, aki most hosszabb idő múltán assal lép meg a művészetek iránt érdeklődőket, hogy a virágfestésről a portréra tért át. A most kiállított fejek között van néhány tanulmányfej: valószínűleg vázlatosan vázlatra vitt cigányleány, erőteljes színdó tej, a legértékesebb azonban két női portré, amelyek finomság, művészi feltölgés és stílusrészek tekintetében egyaránt meglepőek és arra vallanak, hogy az új irányban Anyos Viola művészsége még jobban érvényesül.

* A messenger leány. (Rita Clermont az Urániában.) Egy rendkívül bájos és szellemes vigjátékot mutatott be tegnap a színház, melyben Rita Clermont, a híres moszter, lép fel. A mai vigjáték egy bájos dolog, melynek főszereplője József Péter dr. ur és neje magasiaki Magasiaki Kunigunda. Az asszony, kinek ereiben nemesi vér folyik, szerényen tartja magát, ki folyton házsártoskodik idehaza és sehogy sem akar beleegyezni abba, hogy a leányunk nem nemesi származású unósághoz menjen férjhez. József ur feltölti leányát Pestre, a hol aztán egy ismerősének boyválalásában áll be a leány és a sors úgy akarja, hogy ott megismerkedik egy valóságos báróval és már most az egész családban nagy boldogság és öröm van, mert végre rangiához méltó partit kapott a leány. Sok ötlet, szellem és pikantéria van ebben a vigjátékban, mert a főszereplő játékos művésznő szépségét, elragadó művészetét és kitűnő jellemző képességét mutatja. — Gyámánthiának amerikai detektív-aláger legközelebb az Urániában.

* Detektívdráma-premier az Apollóban. (Kisérlet a katorvi kastélyban.) A detektívdrámáknak mindig meg van a maguk nagy számú közönsége, különösen pedig, ha olyan nagystílű filmben gyönyörködhetik a publikum, mint amilyen az Apolló-színház ujdonsága. Igazi grandiózus detektív-kép a ma este nagy sikertel bemutatott film. A rejtélyes események és izgalmas helyzetek párosulása a legkomolyabb film-művészzel. A legelőkelőbb rendezésben kapjuk a katorvi kastély misztikus történetét, amely fejezetről-fejezetre egyre jobban leköti az érdeklődésünket. A premier közönsége, amely zsufolásig megtöltötte a nézőteret, elragadtatással nyilatkozott a nagyszabású filmről. Változatosság tesz az új műsort a barokli, fényes és a bemutatott szellemes vigjátékok. A szórakozás műsor még szombaton és vasárnap is előadásra kerül.

Földhöz jutnak a hadviselt polgárok.

(Tisza a kormány birtokpolitikájáról. — A képviselőház ülése.)

Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapest, június 16.

A Ház tegnapi ülésén tárgyalta az indemnitás és a magyar-horvát pénzügyi egyezmény meghosszabbítását és így a mai ülésre csupán a két javaslat harmadszori olvasása maradt, ugyiszer Beek Lajosnak a birtokpolitikai reform tárgyában tett indítványának megokolása. Az érdeklődés természetesen nagyon megesapant, a képviselők jórésze már el is utazott a folyosón alig néhányan voltak. A Ház ülésait el is napolták, de nem — mint hirté jött — 9-ig, hanem csak július 4-ig. Közben csak egy formális ülés lesz, melyen a bizottságok jelentéseit fogják előterjeszteni az adójavaslatok tárgyában. A szünet alatt csak ezek a bizottságok működnek s előreláthatólag még a jövő hét folyamán befejezik működésüket.

(Beek Lajos a földbirtok-reformról.)

Beöthy Pál elnök háromnegyed tizenegykor megnyitja az ülést. Az indemnitásnak és a pénzügyi egyezménynek harmadik olvasásában való megszavazása után Beek Lajos indokolja meg a földbirtok-reformra vonatkozó indítványát.

Rámutat arra, hogy mennyit mulasztottunk a háborút megelőzően s milyen feladatok várnak ránk a háború után. Foglalkozik a németországi telepítési politikával és összehasonlítja a mi viszonyainkkal.

(A miniszterelnök válaszol.)

Beek Lajos után Tisza István gróf miniszterelnök emelkedett szólásra és kijelentette, hogy a mostani pillanatban nem tartja célszerűnek, hogy Beek beszédének összes részleteire kitérjenek, csak néhány mozzanatra reflektál, hogy kifejezze a kormány felfogását a birtokpolitika kérdésében. Tiltakozik az ellen, hogy a gazdasági szabadság Magyarországon a birtokpolitika terén esdőt mondott volna. Előtte legnagyobb esélődés lenne, ha ez a valóságnak megfelelné. Megállapítja, hogy nem szabad az új birtokpolitika megteremtésének lenni. Nem egy új nagy koncepciót birtokpolitikát kell inaugurrálni, hanem a nálunk folyamatban levő akciót kell a szükségletekhez alkalmazni. Nem kell a földet tulajdos nagy arányokban megmozgatni. A fő az, hogy ahány embernél meg van az előfeltétele annak, hogy ura és gazdája lehessen a földnek, annak előfeltétele kell adni, hogy ahhoz hozzájuthasson. Nagy óvatosságra van szükség és lépésről-lépésre kell eljárni, és a tényleges szükségleteknek megfelelően kell a birtokpolitikát keresztül vinni. A többi kérdés más fejletre tartozik, ez nem áll kapcsolatban a kisbirtokosok érdekeinek istapolásával. A kormány a legnagyobb gondot fekteti a birtokpolitival kapcsolatos összes kérdésekre, különösen a háborúval kapcsolatos kérdésekre és minden igyekezete azon lesz, hogy a háborúból hazatérő földművelők és a csökkent munkaképességű emberek birtokhoz jussanak. A fő az, hogy arra kell törekedni, hogy minden magyar ember, akinek hajlandósága van rá: birtokhoz jusson és pedig teljesen tehermenteshez, nem pedig a külföldön divó örök-bérletre, vagy járadék-birtokhoz. Különösen fontos a telepítés kör-

dése nemzetiség lakta vidéken, a magyarság szempontjából. Erre is nagy figyelmet fordít a kormány. Újból ismétli, hogy a kormány ezekkel a kérdésekkel állandóan foglalkozik, de viszont nem tartja célszerűnek, hogy ezt a kérdést most tárgyalják és kéri Beek Lajos indítványának elvetését.

Beek Lajos megjegyzésére Tisza István gróf újból válaszolt és aztán a Ház Beek indítványát elvetette.

(Július 4-ig szünet.)

Ezután az elnök indítványozza: tekintettel arra, hogy az adójavaslatokat a bizottságoknak alaposan át kell tanulmányozni, a Ház legközelebbi ülését csak július 4-én tartsa meg és egyidejűleg hatalmazza fel az elnököt arra, hogy időközben formális ülést hívjon össze a bizottsági előadók jelentéseinek előterjesztése céljából.

Apponyi Albert gróf kéri az elnököt, hogy a Ház tárgyalásainál legyenek tekintettel az aratási munkálatokra és azokra a képviselőkre, akik maguk akarják az aratási munkálatokat vezetni.

Az elnök erre azzal válaszol, hogy a miniszterelnök már a múltkor kijelentette, hogy a Ház amugy is csak három négy ülést fog tartani hetenkint. Ezzel az ülés véget ért.

Boselli kabinetje megalakult.

(Sonnino külügyminiszter marad.)

Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapest, június 16.

Luganó. Rómából jelentik: Miután a Salandra kormány volt külügyminisztere Sonnino az új kabinetben is elfogadta hosszas tárgyalás után a külügyi tárcát, Boselli kormánya megalakultnak tekinthető. A legfontosabb miniszteri tárcákat az új kormányban Boselli, Sonnino, Bisolatti és Oriando kapják. Barsilai (az el nem foglalt területek komikus minisztere) nem lesz tagja az új kabinetnek. Boselli beleegyezett abba, hogy Luzati, aki ellen Sonnionak kifogásai voltak, ne legyen tagja a kormánynak, viszont Sonnino is lemondott a parlamenti ellenőrző bizottságokat illető tiltakozásáról és belényugszik azok működésébe.

Genf, június 16. A Salandra-kabinet pénzügyminisztere, Daneo, aki jelenleg Párisban időzik, hogy részt vegyen a gazdasági konferencián, kijelentette a Petit Parisien-nek, hogy a kormányválság nem jelenti a neutralisták befolyásának erősödését. Olaszország minden társadalmi osztálya szilárd abban az elhatározásban, hogy a végső győzelemig harcol. Az új kormány nemzeti koncentrációs kabinet lesz, amely a legnagyobb energiával folytatja a háborút.

Köln. A Kölnische Zeitung szerint a Secolo azzal fenyegeti meg a most alakuló új olasz kormányt, hogy gondosan mérlegelje minden eselkedetét, mert a nép örökdi és a jövőben igen sommásan fog eljárni. Az új kormánynak legfőbb gondja legyen, hogy elkerülje a kitérésre készülő népitálat.

Harmadik téli hadjáratot nem bírnak a franciák.

(Ahol már csak a hadseregszállítók örülnek a háborúnak.)

Távirati tudósítás.

Hága, június 16.

Egy Franciaországban élő politikai a következőket jelenti a Briand-kormány helyzetéről és Franciaország közállapotairól.

— Párisban általános téma az a kérdés, hogy Briand még sokáig megmaradhat-e a kormányn, vagy sem. Poincaré intimusai bámulatos közömbösséggel bizalmas körben azt mondják, hogy Briand bukása, ha csakugyan eikövetkezik, csak személyi változást jelent, mert utána az elnök egy másik hirté, talán Barthout következnek.

A valóság azonban az, hogy az Elysée-ben nagy az aggodalom amiatt, hogy egy napon Clémenceau abba a helyzetbe kerülne, hatalmába kerítvén a kormányrudat, hogy fölvegye a harcot a köztársaság elnökével és politikai testőrségével.

Ami a háborút illeti, Briand és hívei, bár sajtójukban elöntétes véleményt hirdetnek, azt a nézetet vallják, hogy egy újabb téli hadjárat lehetetlen és a központi hatalmak kiéheztetésére sem lehet többé számítani. A publikum különben már vajmi keveset ad a publicisztikára, amely önálló gondolkodását igyekezett folyton telemészteni.

Az orosz offenzíva kissé fölélenkítette ugyan a nyomott hangulatot, amelyet Olaszország veresége és a brit flottát ért nagy csapás okozott, azonban az entente végső győzelmében való reménységben csak nagyon kevesen osztoznak. Akik még bíznak ebben, hangoztatják, hogy ennek a nagy győzelemnek még az idén nyáton, vagy legközelebb át ősszel el kell következnie, mert különben az entente-hatalmak néhány hónap múlva kimerülnek. Téli hadjáratot senki sem óhajt, mert a látható jelenségek szerint Franciaország erre az újabb erőtesztésre már nem lenne képes.

Az élelmiszerben való hiány egyre érezhetőbb. A produkció távról sem fedezi a szükségletet és még azt is figyelembe kell venni, hogy a csekély készletek szétosztása is szinte lehetetlen, mert a vasutak kocsiparkját szinte egészen lefoglalja a katonaság. A háború financiai nehézségei, amelyek különösen a népre nehezdednek, nagyon kiélestedtek. Még a vagyonos osztály is panaszokodik, mert a háború erősen csökkentette jövedelmüket. Párisi háztulajdonosok is mostanában már csak szerény háztartást vezetnek, mert még a gazdag tőkepénzesek és a kisebb emberek, akik betétjeik kamatjaiból élnek, sem tudják, hogy a tervezett új adók és egyéb elkövetkezendő rendszabályok a vagyoni viszonyokban mi-csoda változást fognak okozni. Csakis a hadseregszállítók üzlete virágzik. És a közönség nagyon el van keseredve irántuk, amidőn látja, hogy a hadvezetés az adóbevételeiből származó összegeket milyen könnyelműen hullatja ezeknek a lekiismeretlen embereknek a markába.

TANÜGY.

(—) A kereskedő-tanonc iskolában a záró vizsgálatok a Kasinoy-utcai polgári iskola dísztermében június 18-án, vasárnap reggel nyolc órakor kezdődnek. A kereskedő világot a vizsgálatokon való megjelenésre eszilon hívja meg az igazgatóság.

Négyszázezer francia emberélet Verdunért.

(A háború legvéresebb harcai. — A vauxi kudarc.)

Saját tapasztalatok telefonjeleiről.

Budapest, június 16.

Athén. Egy francia tiszt néhány nap előtt diplomata társaságban a következőket jelentette ki:

— Egész ósintén szólva be kell vallanom, hogy Verdun megvédelme eddigelé a francia hadseregnek négyszázezer halottjába került.

Bern, június 16. Hogy milyen nagy hatással van a francia közvéleményre Vaux esete, annak bizonyossága az is, hogy a francia lapok még mindig a verduni védelem e főszlopnának kidóltét kommentálják tájékoztató szavakkal. A Gaulois katonai kritikusa azt írja, hogy az erősség eloglalása módot ad az ellenségnek ahhoz, hogy megvetesse lábát azon a tensikon, mely a Souville és Tavannes erősséget uralja, Vauxtól körülbelül két kilométernyire és hogy megjavítsák pozícióját a voevrei síkságtól keletre. Ismét újabb hosszú csata kezdődik tehát Verduntól északra és északkeletre, ahol az ellenség kétségtelenül azon lesz, hogy a meg erősített második sorban levő hadállásoktól is, amelyek a Maas jobbpartján teküsznek, megfossa a francia védőcsapatokat.

A Temps katonai kritikusa írja: A háború kezdete nem volt szerencsés. De a francia nép lelke megerősödött és a vauxi kudarc csak növelheti katonáink energiáját. Még ha Verdun egyedül marad is, akkor sem vagyunk legyőzöttek. Mindenesetre remélnünk kell, hogy a francia hadsereg nem marad egyedül és szövetségeseink mellénk sietnek, hogy segítsék elhárítani a német hadsereg súlyos csapásait.

Marcel Hutin írja az Echo-ban: Még néhány hétbe beletelik, míg a németek aknavetőknél és géppuskáknál egyebet is szállíthatnak Vauxhoz, úgy, hogy útegeink még jó darabig megakaszthatják az ellenségnek dél felé való előrenyomulását. Így tehát egyelőre verduni helyzetünk nem ad különösebb aggodalomra okot.

Bern, június 16. A Daily Mail jelenti az angol frontról: Douglas Haig tábornoknak megvan a kész terve és a kellő időben meg is kezdheti az offenzívát. De a jó stratégának nem szabad hajlania közvélemény beteljesítésére. Az angol hadsereg még bőven ráér arra, hogy rájáradjon a német csapa órára. Bonyos körülmények között folytatni se is fog következni a mi ellenamadásunk, de annak időpontját mi háározzuk meg.

Aradi rokkantak elől elzárt ajtók.

(A rokkantügyi bizottság első beszámolója. — Gondoskodás a háború hátrahagyottjai.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 16.

Ha végig kopognak mankókkal Arad utcáin a háború mártirjai, a rokkant bűsz, mankójuk minden dobbanása, kopogtatása a társadalom kemény szivburkán. Nem akarjuk szóvá tenni, hogy a rokkantak javára az elmúlt évben összesen 1700 korona gyűlt össze, mert mint a rokkant bizottság mai ülésén Bing Hugó elnök kijelentette, a háború alatt a Vörös Keresztre kell adakozni, a rokkantak támogatásának ideje majd a háború után jön el. Nem is lenne méltó az országhoz, ha jótekonyságot akarna gyakorolni ott, ahol szigorú kötelezettségei vannak. Azonban a társadalom mégis csak hibás abban, hogy a rokkantak elhelyezése körül olyan brutalitás tapasztalható, amely sügyenpirt kerget az ember arcába. Aradon 68 rokkantat helyezett el a bizottság és az elnök kénytelen volt beszámolójában a nyilvánosság előtt kijelenteni, hogy sokan vannak, akik nem vessik vissza a harotéren nyomorékna vált munkásaikat. Nagy kár, hogy nem sbróta fel őket névszerint. Mi tudjuk, hogy a Máv. volt a legelőbb egyike, aki ezt a lesújtó példát statuálta és be kellett őt panaszolni a kereskedelmi miniszternél. Remélhető, hogy a kormány végre elkészül a rokkant ellátási törvénnyel és ebben kötelezőleg mondjuk ki a rokkantak alkalmazását ott, ahol a háború

előtt dolgoztak. Nagy elismerés illeti az aradi bizottságot az elvégzett munkáért és aki a részeseit is ismeri annak a küzdelemnek, amelyet az emberelenséggel meg kellett vívnia az elnökségnek, az a legmolegebb elismeréssel adozik Bing Hugónak és segítő társainak, a Népiódonak és az azt vezető Hatacz Jenő Acsev. teügyelonek, valamint Deutsch Andornak.

A bizottság mai ülésén, amely egy évi munkájának beszámolója és a jövő teendőinek kijelölése volt, az elnök indítványára Kintzig János főispánt védnökké választották meg. A főispáni székfoglaló alkalmával már hangsúlyozta Kintzig János, hogy intenzíve óhajt foglalkozni a rokkantak ügyével és ma, mikor egy küldöttség megívására a bizottság ülésén megjelent, újból arra kérte a bizottságot, hogy minden egyes esetben, amikor szükség lesz rá, keressék őt fel és ő kivesszi részét ebből a szép és hasznos munkából.

Ezután az elnök beszámolt az elvégzett munkáról, amely természetesen még nem lehetett rendszeres, minthogy még nincs törvényhozási intézkedés és főleg atból állott, hogy az Aradon jelentkezett hatvannyolc rokkantat, a nagy munkáshiány következtében el lehetett helyezni. Elgynek a kivételével, aki teljesen munkaképtelen, valamennyi megállja a helyét. A rokkantak valamennyien szívesen mennek munkára, sőt inkább jönnek háscsaládjuk körébe, semhogy tanfolyamokat látogassanak, ahol elméleti és gyakorlati oktatásban részesítik őket. Különösen nagy elismerés illeti a Mártát, amely szívesen alkalmazta a rokkantakat, míg sajnos, igen sokan voltak olyanok, akik tudni sem akartak megrokkant régi munkásairól.

Minthogy a Rokkant Hivatal iskolában, műközelő intézeteiben a munka már folyik és rövidesen onnan eltozják bocsátani a munkaképességüket visszanyerteket, a bizottság feladata most az, hogy az Aradra jövő ilyen rokkantak elhelyezéséről gondoskodják. Erről a kérdéarről igen beható vita keletkezett.

Az elnök a földművesek elhelyezésére vonatkozólag azt proponálta, hogy az Arad város által létesített mezőgazdasági munkásházákat népesítsék be rokkantakkal és a házak mellett lévő földeket adják oda nekik kertgazdaságokra. Ezzel szemben Deutsch Andor kertvárosok létesítését óhajtja, mert az említett házak lakóinak kiteléspítését nem tartja igazságosnak. Zubor Andor tb. főjegyző a házak felhasználhatóságát erősitette meg, sőt azt proponálta, hogy keressék meg a várcsát, építse fel mind a szántás házat, mint azt eredetileg tervezték. Kintzig főispán is a mezőgazdasági munkásházák felhasználása mellett foglalt állást, de ha a város a többit is telepítené, akkor a népieltek ismerete alapján azt kívánja, hogy nem együvé, hanem szétszórtan építsék azokat.

Az ipari munkások elhelyezésére Simonffy Aladár, a fa- és fémipari szakiskola helyettes igazgatója dolgozott ki igen praktikus tervezetet, amelynek legfőbb előnye az, hogy gyorsan juttatja a munkást kenyérhez. A tervet szerint — amelyet a miniszter is ismer, — a fa- és fémipari szakiskolában minden héten néhány napnak délutánján elméleti oktatás lesz, míg a hét többi idején helybeli ipari műhelyekben dolgozik a rokkant, még pedig olyan műhelyben, amelyet ő maga választ. A felügyeletet a katonai hatóság gyakorolja. A rokkantakat alkalmas iparosokat az állam azal rekompensálja, hogy a nyersanyag beszerzését megkönnyíti nekik, a rokkantakat tanító előmunkásnak pedig heti jutalmat ad. Az oktatást a szakiskola ellenőrzi.

A tervet többek között hozzá. Kepicz Jakab dr. és Kovacs Vince kulturatanácsnok rokkant iskola felállítását tartják szükségesnek, hogy ott elméleti és gyakorlati készséget nyerjen a sebesült, Deutsch Andor közműhelytelep létesítésével kívánja megoldani a kérdést.

A bizottság végül Varjassy Lajos dr. felszólalása után, Simonffy tervezetét fogadta el. Varjassy dr. utalt arra, hogy a munkaközvetítésről alkotott törvény ugys a szervezendő közvetítő hivatal hatáskörébe tozja utalni a rokkant munkások elhelyezését, tehát ez a probléma gondot nem okozhat a bizottságnak. Simonffy terve pedig egyszerű és gyors oktatást biztosít, úgy, hogy a munkás rövid idő alatt keresővé válik. Azonban ez nem zárja ki a rokkant-iskola létesítésének lehetőségét és kérte is a bizottságot, hogy tegye meg, a főispán támogatását kérve, a szükséges lépéseket.

A főispán javaslatára a bizottság a hadügyminiszterhez fordul és arra kéri, hogy a Vörös Kereszt Zander-intézetébe utalt betegeknek tegye lehetővé azt is, hogy a nap jó részét ipari műhelyben és iskolában tölthessék és utaljon be az aradi utó-gyógykezelő intézetbe minél több rokkantat.

A pénztári számadásokat Kovacs Gyula bizottsági jegyző mutatja be. 1700 korona volt a bevétel. A rokkantak időleges segélyezését a város eszközölte.

Román földre „tévedtek” az oroszok.

(Nem örülnek a vendégeknek Romániában. — Határőrök és kozákok harca.)

Távíráti tudósítás

Bukarest, június 16.

Jassyból jelentik a bukaresti lapoknak: Derehoiból és Herceából ma érkezett személyek beszélik, hogy az orosz csapatok Mamornicót még nem hagyták el teljesen, a kiűzés azonban folyamatban van.

A román területre átjött orosz különítmény egy gyalogezredből, a 10. lovas ezredből és egy kozák ezredből állott.

Bukarest. Az „Agentia Romina” kedden éjjel az alábbi szeptérvári táviratot küldte a bukaresti lapoknak:

— Az orosz tábornok sajnálkozással fejezte ki azon román tábornok előtt, akik a jelentéktelen orosz különítménynek a határon történt átlépése által keletkezett incidens megvizsgálására küldték ki és biztosították román tábornokot, hogy az orosz csapatok csak tévedés folytán jutottak Mamornicához, ahonnan haladéktalanul visszavonultak.

Bukarest. Az „Adeverul” és „Dimineata” — írja vezető helyen a „Moldova” — azt az aljasságot merészezik állítani, hogy a román közvélemény rokonszenvvel fogadta az orosz csapatoknak román területre behatolására vonatkozó híreket. Ez az állítás komisz hazugság. Egyetlen román embernek sincs ny alacsony tekiüete. Ellenkezőleg. A teihaborodás az oroszok hallatlan eljárása fölött országszerte oly mélyseges volt, hogy meg a legkonokabb russzotul sem merté nyitlan helyeseini az oroszok által Romania ellen elköve-

tett határsértést. Még az „Epoca”, a russzotilek vezérgazdasága sem mert megmoccanni. A „Nationalul” sem talált védő szót az oroszok részére.

— Egyébként — írja a „Moldova” — a román hatóságok nem voltak elég erélyesek. Az oroszokat sortűzzel kellett volna fogadni, miután a szándékuk világos volt. A mi területünkön akartak maguknak az osztrak-magyar csapatok elleni védelemül tevesekakat építeni.

Bukarest. Hertzából jelentik a román lapoknak: Junius 10-én 12 orosz lovas katona Cotu-Chotin és Mamornica között átlépték a román határt, hogy Zuryn (Bukovina) felé meneteljenek. Caramida Tolemei román határőrkatona egy másik társával üldözöbe vette az oroszokat, akik a román katonák azon felszólítására, hogy álljanak meg és adják meg magukat, lövöldözni kezdtek. A román katonák ekkor szintén fegyverükhöz nyultak és rálóttek az orosz lovasokra. Ezek azt hitték, hogy tulerövel állnak szemben és átadták fegyvereiket. A lefegyverzett oroszokat átadták a román katonai hatóságnak.

Bukarest. A ma reggel Bukarestben megjelent „Universul” írja a következőket:

— A Mamornicánál tévedésből román területre átjött orosz csapatok ügyében a román kormány által küldött titakosára lapunk sártaig szammiféle válasza sem érkezett a szeptérvári kormánytól.

Teljesen megbízható forrás szerint, Churchill azt is mondotta, hogy a német nép nagyon jól tudja, hogy flottája milyen kitűnő és hogy tisztjei és tengerészei teljesen megfelelnek a mai idők követelményeinek. Az angolok azt a tapasztalást szeresték, hogy a német flotta igen erős, és est egyetlen angol tengerész sem vitathatja el töltik.

Olasz őrnagy csapataink sikeréről.

(Fegyelméletlenek az olasz katonák. — Juniusban tiszor fogoly.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 16.

A Pester Lloyd haditudósítója jelenti a déltiroli frontról: Csapataink lassan, de fényes eredménnyel és kártartóan előnyomulnak az Arsiero-Arsiago területen. Egy, a legutóbbi harcokban elfogott olasz őrnagy a harcokról a következőket mondta a haditudósítónak:

— Az osztrak-magyar hadsereg minden tekintetben csodálatra méltó. Csodálatomat nemcsak a tüzéségének pusztító hatása nyerte el, hanem különösen a gyalogsági csapatok fegyelméletlensége. Ez a fegyelméletlenség döntötte el a győzelmet a monarchia javára. A mi csapatainknál sajnos éppen a fegyelméletlenség hiányzik.

Budapest. A sajtónadisszállásról jelenti: Az Arsiago-félszigeten való sikerünknek az lett a következtése, hogy előbb a Monte Cengiót, azután a Monte Belmontet, majd a Monte Pannochit, végül a Monte Lemerit birtokunkba keríthettük. Az utóbbi szolgálat a legnagyobb akadály, mert tüzéségünknek itt az erdőben kellett dolgoznia, végül is azonban gyalogságunk közelharccal elfoglalta a hegyet.

Mindzekben a harcokban a sokat emlegetett Sardegnadandár csaknem teljesen megsemmisült. Különösen a Belmonten és a Pannochion szenvedett nagy veszteséget. Ennek a dandárnak ezredei Rómában és Turinban állomásoztak s az ezrednek tulajdonosa maga a király. Csups gránátosokból áll a legénysége, szálas, ifjú emberek, valamennyien legalább 176 centiméter magasak. Cadorna maga rendelte őket a fensik védelmére, mert az ottani állásoknak rendkívüli fontosságot tulajdonított.

A dandár tisztikara vitázni védekezett. Egy oldalállásban, ahol beásta magát, egy fiatal hadnagy még az utolsó pillanatban is revolverrel lövöldözött, úgy, hogy meg kellett ölni. Maga brigád legénysége azonban, miután megadta magát, nagyon dicstelenül viselkedett, eldobta a fegyverét és csak a béléssapkát tartotta meg, mert az könnyebb. A Sardegnabrigádból mindössze egy század maradt meg, a többinek is kellett tennie a fegyvert.

A magyar és osztrak csapatok föltartóztatlanul nyomultak az ellenséges állásokba. Junius első hónapjában körülbelül tízezer olasz katona jutott fogságunkba és ebből a mi ezredeink nyolcezeret fogtak el.

Genf, június 16. A Journal de Genève-nek jelenti Milánóból: Az olasz kormány megszüntette a polgári személytorgalmat a milánó-venicei vasúti vonalon, mert a vasutat teljesen lefoglalják a csapateltolások.

Kitchener a skagerraki csatában pusztult el?

— Jellicoe jelentése a Hampshire katasztrófájáról. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 16.

Amsterdam. Londonból jelentik: Az admirális hivatalosan közli: A Hampshire rendkívül viharos tengeren az Orkney szigetek nyugati partja irányában haladt, amikor félnyolc és háromnegyed nyolc óra közt aknába ütközött. Orrával rögtön súlyedni kezdett, majd oldalt fordult és egy negyed óra alatt teljesen elsüllyedt. Hiába való volt minden mentőakció. A mentőcsónakokat nyomban lebocsájtották, de azokat a vihar felborította. Az egyik mentőcsónak ketté tört, a bent ülők a tengerbe estek. Azt jelentik, hogy a hajó egyik tisztje azt kiáltotta:

— Helyet lord Kitchenernek.

Látták is, amint Kitchener a kapitánnyal együtt a hajóhidra ment és azt is hallották, hogy a kapitány felszólította Kitchener, hogy foglaljon helyet az egyik mentőcsónakban. De a Hampshire katasztrófáját túl élő 12 ember közül egyik sem tudja, hogy mi történt ezután vele, hogy a

csónakba szállt-e, vagy sem. Körülbelül 150—200 ember tutajokon menekült, de a hideg és fáradtság megölte őket. Jellicoe jelentését azzal zárja, hogy sajnálja, hogy olyan kiváló ember, mint Kitchener volt, a s flotta védelme alatt vesztette életét.

Hága. A Daily News közli egy szenzációs levelet, amelyből kiderül az a tény, hogy a Hampshire részt vett a skagerraki ütközetben. Ez és más tények megerősítik azt a már előzőleg lemerült hírt, hogy Kitchener is részt vett volna a tengeri ütközetben, ott lelte volna halálát és az Orkney szigetek mellett rejtélyes baleset, valamint az összes holttestek rejtélyes eltűnése, valamint az a gyanús körülmény, hogy egy ember sem tudott megmenekülni, az admirális által kitalált mese.

Hamburg június 16. A Hamburger Fremdenblatt-nak jelenti Londonból: Winston Churchill egy reggelin, amelyet június 7-én tartottak meg és amelyen számos politikus és nagybőrangú tiszt is résztvett, igen éles kritikával illette Balfourt, az admirális első lordját. Churchill kijelentéseit és Balfour válaszáat a cenzúra törölte az angol lapokból.

H I R E K. LEGÚJABB.

Ejjel 3 órakor érkezett telefonjelentés.

Budapest. Hasber zásados a következőket írja a Pester Lloyd holnapi számában: Az orosz hivatalos jelentésből megállapítható, hogy az orosz offenzíva nem fejlődött azon a vonalon túl, amelyet a hét elején elfoglalt. Egyetlen nyereség-e héten Kosin falu, amely helység azonban szintén a mi védelmi vonalunkban volt. Ez nem jelenti a helyzet eltolódását az oroszok javára. Az offenzíva úgy látszik nyugvó pontra jutott. Azonban korai lenne optimisztikus következtetéseket levonni már most. Minél tovább tart az orosz offenzívának az a nyugvása, annál több kérés van arra, hogy az orosz seregek a legjobb esetben az eddig elért területi nyereségre szorítkoznak. Az összbenyomás az, hogy az offenzív erő tal lépte kulminációs pontját. Nem várható, hogy a helyzet a jövőben a mi hátrányunkra változzék.

Genf. A francia katonai kritikuskoknál az új német siker Thiaumontnál nagy nyugtalanságot kelt. A Temps szerint a helyzet nyugtalanító. A lap követeli az angol főparancsnokságtól, hogy ne várasson tovább a támadással, mert különben baj lesz.

Berlin. A Gazetta de Verdun azt írja, hogy a Németországban internált francia foglyok száma 340.000.

— **Kitüntetett törzsisztek.** Bécsből jelentik: A király Salis-Samaden Henrik báró vezérkari eszredesnek a Lipót-rend lovagkeresztjét a hadiékítménnyel, Wolff Károly nyugalmazott eszredes-hadbírónak pedig a Ferenc József rend tiszti keresztjét adományozta.

— **Kinevezés.** Albu Kornél dr. aradi ügyvédet, aki a 2. népfelkelő parancsnokság nyitvántartásában a 33. gyalogezredhez volt beosztva, mint népfelkelő hadapród teljesített szolgálatot, népfelkelő zászlóssá nevezték ki.

— **Bethmann-Hollweg a cenzuráról.** Berlinből jelentik: A birodalmi kancellár a német sajtó birodalmi szövetségéhez levelet intézett, amelyben válaszul a szövetségnek a cenzurára vonatkozó beadványára. A birodalmi kancellár elismeri a panaszok jogosságát is a cenzura működését a tisztán katonai természetű ügyeken kívül csak addig az értékig tartja jogosnak, ameddig az a háború győzelmes befejezése érdekében kívánatos. Az ugynevezett háborús célok körüli fejtegetések szabad tárgyalásához nem járulhat hozzá. Azt proponálja, hogy a sajtószövetség tegyen gyakorlati javaslatot ez ügyben.

— **Hősi halál.** Gottlieb Manó, a 33. gyalogezred tartalékos hadapródja június 6-án az olasz harctérén harájáért vívott küzdelemben hősi halált halt. Az elesett hőst bajtársai ideiglenesen a harctér közelében eltemették. A 33. gyalogezred tisztikara Gottlieb Manó hősi haláláról és Gúta Béla hadapródról, melyről lapunk tegnapi számában emlékeztünk meg, külön gyászjelentést adott ki.

— **Tisza beszédének hatása** Németországban. Berlinből jelentik: A Wolff ügynökség jelenti: Ha a német és osztrák-magyar politika bennő összhajját illetőleg még bizonyítékra lett volna szükség, úgy ezt a bizonyítékot Tisza István gróf magyar miniszterelnök tegnapi parlamenti beszéde szolgáltatja. Tisza gróf fejtegetései tanúságot tettek a szövetséges központi hatalmak feltétlen szolidaritásáról a világháborúban s azon túl is. Német körökben egészen rendkívüli hatást tett, hogy Tisza gróf a legélesebben fellépett Angliának a közvetlenül és egyedül Németországot fenyegető hadi céljai ellen. Jogosan neveste Tisza István gróf az orosz offenzíva helyi sikerét epizódnak, amely semmit sem változtat a katonai helyzeten és nem befolyásolhatja az eredményeket. A magyar miniszterelnök egész beszédét hatalmas, erős és győzelmi tudat hatotta át, amikor a német birodalmi kancellárral egyezően kijelentette, hogy ellenségeink viselkedése után békefejtétekről immár nem lehet szó, csak a fegyverek teremthetik meg a békét és csak egy győzelmes béke indíthat bennünket a fegyverek leterésére.

— **A katonaság konyhakertésze az aradi piacon.** Arad város közéleti bizottsága ma délután Zubor Andor tb. főjegyző elnökletével ülést tartott. Az ülésen Zubor Andor bejelentette, hogy Lázár József, aki a városi élelmiszer üzleteket tejjel látja el és aki erre szerződésileg kötelezte magát, kéri a várost, hogy engedjék meg a tej árának négy fillérrel való felemelését. Eddig ugyanis 36 fillérért szállította a tejet, most negyven fillért kér literjéért. Lázár elsőrangú tiszta tejet szállít, úgy, hogy a város meg lehet vele elégedve, de a nyári hónapokban igen sok veszteséget okoz neki az, hogy a meleg következtében sok tej használhatatlanná válik, vagyis összemegy. A bizottság Zubor Andor indítványára megadta az engedélyt a tej árának felemelésére. A katonaság kérelmet intézett a városhoz, hogy engedje meg a piacon egy sátor felállítását, melyben a várbeli konyhakertészetnek felesleges termékeit árulnának. A bizottság egyhangulag beleegyezett a sátor felállításába és a sátor helyét a városi bódé mellett jelölte ki.

— **Kitüntetések.** A király a Lipót-rend hadiékítményes lovagkeresztjével tüntette ki Barza Simon 96. gyalogezredbeli számtalatti ezredet egy hegyvidéki parancsnokát az ellenséggel szemben eredményes szolgálata elismeréséül. Barza eszredes — amint ismeretes — a háború kitörésekor az aradi háziereparancsnok volt, ő vezette harcba és a galiciai harcokban az eszredet. Később betegesen hagyta el a harctér és csak hosszabb pihenés után került vissza a frontra, de ezáltal más csapatok élére. A signum laudis adományozta a király az ellenséggel szemben vitéz magatartásáért Jambort Lajos 12. huszárezredbeli kapitánynak, az ellenséggel szemben kitűnő szolgálataért Pápafty Nándor 33. gyalogezredbeli tartalékos főhadnagyak, Chwalowsky Agoston katonai élelmiszeri főtisztnek az aradi katonai élelmiszeri raktárnál. A bronz vitézségi érmet kapta Ferenczi Sándor 2. honvédegyalozredbeli ővezető.

— **A felrobbant srappnell áldozatai.** Megirtuk ma, hogy Ujaradon egymásután két súlyos szerencsétlenség is történt fel nem robbant ágyulövedékekkel, amelyeket gyakorlatozó tüzérség lőtt ki és amelyek a földbeturódva nem robbantak fel. A katonai hatóságok felhívására a községi előjáróságok ismételtten figyelmeztettek mindenkit, hogy az ilyen lövedékekkel a legóvatosabban bánjon, ne akarja felnyitni, ne is vigye haza, hanem szolgáltatassa be a katonaságnak. Ujaradon már több szerencsétlenség történt a figyelmeztetés meg nem fogadása következtében. A tegnap délelőtt történt robbanás sérülteik közül — mint az Aradi Közlöny ma megírta — az egyik: Nikitsch György napszámos a helyszínén meghalt, a másik: Kontrás Demeter 17 éves napszámos pedig ma a közkórházban pusztult bele rettenetes sebeibe.

— **Aradi uriaszomány sikere.** A háború fáradalmak következtében megengedett egység helyreállítását véget hadseregünk derék tisztikarának egy része Rohitánb Szarabánbába üdül. Itt távol a harci zajtól, egy kedves sikerült estélynek voltak részesei. Júnus 10-én a tisztikar rendezésével, a Fatah-Karant együttlét javára, jótékony estélyt tart megartva. A változatos, gondosan összeállított műsorban az aradi társadalom egy igen bájos és kedves hölgytagja Holländer Emília Mungenstein-közsika is szerepelt egy magyar monológgal. Holländer Emília beteg főhadnagy férjével tartózkodik itten és igen sikeres állapotaival kellemes estélyt szerzett az egész közönségnek. A műsor többi része mellett, különösen Holländerné fellépését szenegatták a közönség meleg ovatióban. A kedves magyar szereplőnek bőven jutott a színházi-színház vírágok-rokból, azonkívül az estélyen résztvevő eszredes állomásparancsnok személyesen gratulált a fényes sikerhez.

— **Óriási meteor.** Azok a kevesen, akiket az egy órai záróra nem szent usza az éjszakába kitekintéstől, esütörtök és péntek közötti éjjel kevéssel éjfél előtt északon látványt figyelhettek meg. A holdas éjben, a holdfény mellett elhalványodott, mint csillagtalannak látszó égbolton csaknem pontosan az északi sarkosított irányában vörösen fénylő meteor jelent meg. A hulló csillag hirtelen függőlegesen aláhullva hasította végig az égboltot és amint alább zuhanva, egyre sürölközött légkörbe került, a surlódástól átváltozott sárga, majd lobogó és zöldrebe jutó fehér fényvel világított bele az éjszakába, amíg a sűrű földi légkörben szétronbant és elégett, vagy lezuhant. A tűnemény csaknem egy teljes percig tartott. A szétronbanás pillanatában a fehéres-zölden szikrázó meteorit majdnem gyermekfej nagyságának látszott.

— **Kitüntetett aradi őrmester.** Dávidházy Imre 33. gyalogezredbeli őrmestert a király az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért az első osztályú ezüst vitézségi éremmel tüntette ki. Dávidházy őrmester az orosz fronton harcol.

— **Wilson elnök jelölése.** Saint-Louisból jelentik: A demokrata konvent egyhangú felkiáltással Wilsont jelölte a demokrata párt elnökjelöltjévé.

— **Bárány tanár itthon.** Bécsből jelentik: Bárány Róbert tanár, a Nobel díj nyertes ötvenéves orosz tozság után, ma Bécsbe megérkezett.

— Fenérruhás leány az asztal tetején. A bácskai mulatozások híret ismerjük, most ezután azt is megláthatjuk, milyen a bácskai virtus a háboruban. A Zentai Friss Újság június 11-iki számában szösz szerint a következő hír jelent meg:

Nem Zentán történt, hanem Szabadkán, és érdekessége a dolognak, hogy bár az eddigi megrovási kalandok férfiakra és asszonyokra vonatkoztak, ma, kivételesen, reméljük legalább, hogy kivételösen — leányról lesz szó. Nem Zentán történt, hanem Szabadkán, a vasuti étteremben. Ejjél utáni időben. Egy asztal tetején. Az asztal szép fehér abrosszal volt leterítve, a leány szép fehér ruhába volt bujtatva. Ott ült a vendéglői asztal tetején, keresztbe tett lábakkal. Szájában égő cigarettá, mellette pezsgős üveg, no meg 4—5 katonatiszt. A leány be volt rugva, a tiszték is. A leány csókra vágyott, a férfiak is. Szólt a nőta, egészen addig, míg a fehér ruhás leány egy aranyzsónoros lovaggal el nem tűnt a sötét éjszakában. A dolog nagyon egyszerű. Mindennapos a történet. Nem is volna rajta semmi megemlíteni való, ha a fenérruhás leányka — nem egy zentai jól nevelt, jó családból való urileány volna.

A híradás első következménye kétségtelenül az, hogy most már Zentán minden urileányt sánda szemmel néz a pietyka s a kávéházban, a korzon egybe gondjuk sem lesz az emberkének, minthogy azt keresik, melyik fenérruhás leányka ült keresztbe tett lábakkal — az asztal tetején.

— Hogyan lesz olcsó a drága cigarettá? Mikor a hónap elején beütött a dohányuragítás, különösen a cigarettás emberek keseredtek el nagyon. Mert a szivar, ha drágult is, minőségben maradt olyan, amilyen volt s a magyar szivar maga a tökéletesség példaképe a német szivarhoz képest, ami legtöbbször nikotinba pácolt káposztavagdalkák. A cigarettá azonban nemcsak drágább lett, hanem rosszabb is, körülbelül annyival rosszabb, amennyivel drágább. Az ember akkor inkább sziv egyiptomi cigarettát, — mondták a cigarettások, akik abban megegyeznek a többi nikotinmérgekkel, hogy egy sokkal természetesebb gondolatra nem jöhetnek rá: arra, hogy akkor az ember inkább nem sziv semmit. Tehát inkább szivnak majd egyiptomi cigarettát, tudniillik majd ha vége lesz a háborúnak s vígan bodoroghat megint a most tilalmas exotikus cigaretták kék füstje. Azonban ez az álom nem fog illatos füstté változni. Az államnak is van magához való esze, mikor pénst akar szerezni — mikor kiadja, akkor nem mindig van — és meg tudja vándolni a maga rossz cigarettáját. Egyszerűen fölemeli a honos külföldi különlegességek vámját. Még pedig alaposan töltömeli. Eddig 60 korona volt az egyiptomi cigarettá vámja kilónként, ezután lesz száz. S ilyenformán a mi drága komiss cigarettánk mégis olcsóbb lesz az álópia mos gyönyörűségénél.

— A német altiszt 44 fillérje. Budapest-ről jelentik: A képviselőház folyosóján kedves esetet beszélt el Polónyi Géza. Az elmúlt hét valamelyik napján a volt igazságügyminiszter künn járt az állatkertben, amikor észrevette, hogy egy német altiszt, aki szintén be akart menni, nem kapott jegyet, mert a pénztárnál nem akarták a márkát beváltani. Polónyi Géza készségesen felajánlotta a német katonának a belépődíjat s azt mondotta neki, hogy majd benn az étteremben beváltják a márkát s akkor visszaadhatja neki a pénzt. Németünk csakhamar bebocsáttatást nyert s a vendéglő irányába lépdelt. Polónyinak természetesen a legkisebb gondja volt a harcost be-

várni, hogy visszakapja a kölcsönzött belépődíj összeget s így történt, hogy nem is találkozott többé a némettel. Ma azután egy postaulvány nyra eszébe juttatta az állatkerti epizódot. Schultze német távirtdasz altiszt ugyanis elküldötte Polónyi Géza címére a kölcsönzött negyvennégy fillért, s azives köszönetet mondva érte a kegyelmes urnak. Hogyan tudta meg, ki volt a kölcsönadó, az titok, de talán nem megfontolhatatlan, hiszen valószínű, hogy még az állatkerti pénztárnál megmondották neki, ki volt a szives kölcsönző. És Schultze altiszt nem diszkreditálta a német becsületességét.

— Mikor Aradon bekisérnek valakit. Akkor van majális a gyerekeknek, ünnepe az utca népének. Látványosság Aradon a rendőri előállítás, amelynek egy szenvedő hőse van és ez a rendőr és van néhány száz nézője, résztvevője, ujjongója és botrányt okozója. Ma délután a Tököli-téren Tóth Pál rendőrtizedes elfogott két leányt, akit lopással gyanúsítanak. A letartóztatás után két másodperccel már óriási tömeg állta körül őket és nagy gaudiummal, sívalkodással, lármával kísérte végig a rendőrt és a delikvensekét a főúton a városházaig. Olyan botrányos volt ez a látvány, hogy mindenkit felháborított. Miért nincs joga a letartóztató rendőrközegnek egy berkocsit igénybe venni? Miért kell azt a középkori szokást fenntartani, hogy az utca népének gúnyoskodása közt kell vészelt futnia a gyanúsítottak? A rendőrség radikálisan megváltoztatná a bekisérésnek mai embertelen és nagy botrányokat okozó formáját.

— Orosz fogoly a bakon. Ma délelőtt a Minorita templom előtt az aradi tejszarnok kocsija, melyet egy orosz fogoly hajtott, elűtött egy szegényesen öltözött öregasszonyt, aki koponyáján és végtagjain is súlyosabb sérüléseket szenvedett. Az öregasszonyt a mentők a kórházba szállították, ahol eddig nem lehetett kihallgatni, s így a rendőrség eddig nem állapította meg a szerencsétlen asszony kilétét.

— Az eltűnt asszony holtteste. Ma délelőtt telefonon jelentették a rendőrségnek, hogy a papírgyár közelében egy női hullát fogtak ki a Marosból. A rendőrség kiszállítottatta hullát az első temető halottas házába, ahol a holttestben Sampek Györgyné aradi kőműves húsz éves feleségét ismerték fel, aki pár nap előtt azzal ment el hazuról, hogy öngyilkos lesz. Tettének okát nem tudják.

— Underwood-gépiró és gyorsíró szakiskola Zitter és Hollos cégnél, főpostával szemben. Ugyanott írásmunkák és sokszorosítások a legjutányosabban vállaltatnak. 4697

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradi Kereskedők Köre f. évi június 25-én, vasárnap délelőtt fél tizenegy órakor, a kör helyiségében tartja rendes közgyűlést, amelyre a kör tiszteletbeli, rendes és pártoló tagjai meghívathatnak. Targysorozat. 1. Elnöki megnyitó. 2. A választmány jelentése az 1915. évi működéséről. 3. Jelentés az egyesület pénztári számadásairól és alapjainak kimutatásáról. 4. A számvizsgáló bizottság jelentése. 5. Esetleges indítványok. *Közzel Lajos, elnök.*

Harc téren levő katonáknak

a legkedvesebb és legalkalmasabb ajándék egy hazuról érkező hírlap. Az „ARADI KOZLONY“-t a táborba minden aradi katona olvassa.

Carp ismét pártvezér lesz.

(Romania belső politikai eseményei.)

Távirati tudósítás.

Bukarest, június 16.

A Jassyban megjelenő „Miscarea” jeleni, hogy a konzervatív párthoz tartozó több személyiségnek az a meggyőződése, miszerint az összeolvadt Filipescu—Jonescu csoportoknak harmonikus együttműködése a lenetlenségek köze tartozik.

Különösen pedig Jassyban egyáltalában nem is gondolnak a két frakció egyesülésére, sőt azt hiszik inkább, hogy a már bejelentett különböző helyi összeolvadások is mielőbb a két csoport feloszlására fognak vezetni.

A tuzió kérdésének kapcsán a „Bukaresti Tagblatt” idézi Take Jonescu jassyi organumának, a „Gloria”-nak egyik cikkéből a következő szavakat: „Filipescu Miklós, ez a tiszta kezű, minden anyagi érdektől mentes ember és Take Jonescu, a nagy európeér...”

A B. T. ezen kitételhez a következő megjegyzést tuzi:

„Tehát még a Take Jonescunak alárendelt újsagnak sincsen bátorsága vezérlet a becsület kérdésében Filipescuval összenasonlítani. Elődekes.”

Ugyancsak a „Miscarea” értesül arról, hogy Marghitoman pártjának legkiválóbb nívói újlag lépéseket tettek Carp Péternél, hogy rábírák a párt vezérletének átvételére.

A román—bolgár határzár feloldása.

Bukarest. A román és bolgár lapok egyöntetű jelentése szerint a román—bolgár határt úgy az utazó közönség, mint az aratorgalom részere néhány nap múlva megnyitják.

Az orosz offenzíva hatása.

Bukarest. A Jassyban megjelenő „Opinia” az oroszok általános támadása kapcsán a következőket írja:

Ha az oroszok azt jelentik is, hogy foglyokat ejtettek és zsákmányra tettek szert, azt egy szóval sem állítják, hogy sikerült volna nekik az ellenséges frontot keresztül törniök. Már most nézzük, mi lehet ezen újabb küzdelem eredménye? Egészen bátran bocsátkozunk jóslásokba. Valami ugyanis egészen bizonyos. Az tudniillik, hogy az osztrákok és a németek várták az orosz offenzívát és arra teljesen felkészültek. Ha az oroszok nyers ereje nagyobb is, viszont az osztrák—magyarok és németek fölényben vannak a harcok tegeve-rekben és erősítésekben, amelyek a technika legnagyobb tökélyével állnak rendelkezésükre.

Márárszi, úgy mondják, a várt orosz támadás szempontjából semmit sem hanyagoltak el. Ennek tulajdonítható az a nagy nyugalom és biztonság is, amely a bécsi hivatalos kommunikáció hangját jellemzi. Azán itt van a nagy ismeretlen: Hindenburg. Vajon ő tényleg marad? Ezt még hinnök. Hogy miért nem mozdul? Ezek a vasideg emberek soha sem sietik el a dolgot és meg sehn késnek el soha. Várjuk tehát csak meg az események fejlődését.

Romániába menekült német hadifogoly tisztt.

Bukarest Jassyból jelentik: Vasárnap este egy német kapitányt kísérték Jassyba, aki orosz hadifogságból szökött meg Saibériából.

Hat hónapig bolyongott Oroszországban a vakmerő német tisztt, aki ezen hosszú idő alatt kizárólag gyökerekből és nyers növényekből élt. Nappal mindig elrejtőzött és csak az éjszaka sötétjében folytatta útját. Leírhatatlan viszontagságok között jutott el a Pruthig, a melyen azután keresztül uszott.

A jassyi pályaudvaron lévő román tisztek csodálkozva hallgatták végig a német kapitány elbeszélését. A román hadügyminiszterium utasítása folytán a német kapitány Bukarestbe utazott személyazonosságának megállapítása céljából.

Orosz hadihajó a Duna-torkolatnál.

Bukarest Sulinából jelentik a bukaresti lapoknak: Kedden délután négy órakor a sulinai kikötővel szemben orosz hadihajó volt látható. Ez az orosz hadihajó fogja kísélni azokat a kereskedelmi hajókat, amelyeket a dunai Reni kikötőből Odeszszába várnak.

SPORT.

+ Az Ótudai Torna-Egyesület Aradon. A fővárosi hadikupa mérkőzések egyik legjobban szereplő egyesülete, az OTE. lesz az ellenfele vasárnap délután, az ATE. ezidő szerinti formájára tétőpontján lévő csapatának. Az OTE. csapatában kiváló képességű játékosok szerepelnek, mely eiken az ATE. szintén a legjobb csapatát fog a kiállítani, mert is egy kellemes sportidőutánja lesz ismét a közönségek, annál is inkább, mert előzőleg a 33-ik gyalog zred footballcsapata tati reváns-mérkőzést az ATE. l. b. csapatával és egész idő alatt a haziezzred teljes seregekre fog hangv. r. menyezni. A mérkőzés tiszta jövete márcs 50 százaléka a vak katonák mupja javára lesz for itva.

NYÁRI SZINHAZ

Szombat, 1916. június 17-én:

Arady Ernő tenéptelvet:

Magnás Miska.

Operája 3 évvelasban.

Közönte este 10 órakor.

Arady Ernő tenéptelvet:

Rudnyánszky Endre.

NYILTTÉR.

(Az ezenrovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget)

PRO PATRIA.

A cs. és kir. 33. gyalogezred tisztikara mélyen elszomorodva jelenti, hogy két szeretett bajtársunk

Guta Béla és Gottlieb Manó

tart. hadapródok

az olasz herctéren folyó dicsőséges harcban, 1. évi június hó 6-án királyért és hazáért hősi halált haltak.

A kötelességtudó, bátor katonák, a mindnyájunk által egyaránt becsült és szeretett bajtársak emlékét mindenkor kegyelettel fogjuk megőrizni!

A 33. gyalogezred tisztikara.

Gottlieb Adolf és neje szül. Lorbeer Johanna, mint szülők, Hübner Lajosné szül. Gottlieb Helén, Hartung Béláné szül. Gottlieb Józsa, Gottlieb Adél, Gottlieb Jenő, ki az olasz fronton harcol, mint testvérei, Hübner Lajos és Hartung Béla sógorai, valamint nagyszámú rokon, jóbarát nevében is f. da'omtól megtört szívvel jelenti, hogy a forrón szeretett jó fia, testvér, rokon és barát

Gottlieb Manó

a 33-ik gyalogezred tartalékos hadapródja

életének 20-ik évében,

1. évi június hó 6-án, ellenséges golyótól találva, a hazáért és királyért hősi halált halt.

A drága halott földi maradványait június hó 8-án ideiglenesen a harc színhelyén temették el bajtársai nagy részvétele mellett.

Legyen esendes hősi álma!

Arad, 1916. június hó 16-án. 8078

Csak azoknak a cigarettázóknak, kik egészségükre való tekintetből szivesen költenek naponta 2-3 fillérrel többet:

Modiano-clubspecialité szivarkahüvelyek.

Orvosi tanácsra a hüvelyekes nincsen sem bronz, sem szivacsos de minden hüvelyben benne van viszonyossal a gyáros aláírása!

S. Modiano

Kapható minden jobb tőzsdében.

6504

Rohitsch-Sauerbrunn

gyógyfürdő Steiermark.

Kitűnő gyógyeredmény gyomor- és bélbántalmaknál, köszvényne, diabetes, szív- és ideghajoknál. Gyönyörű kiránduló helyek. Az összes vendéglők, különösen a schweizl tejgazdaságok tel es üzemben vannak. Gyorsvonat összeköttetés minden irányban. Prospektust és felvilágosítást a fürdőigazgatóság által.

„Odette“ jön.

A Weitzer János- és Kazinczy-utcai INGUSZ-féle

sarok

üzlethelyiség

november 1-től kiadó.

Bővebbet a háztulajdonosnál, Bohus-palota, II. kapu, I. emelet, 18. ajtó. 8044

Értesítés!

Van szerencsém a n. 6. közönség b. tudomására hozni, hogy Weitzer János-utca 15. szám alatt

Órás-és ékszerész

üzletet nyitottam Hol raktáron tartok mindennemű seb- és fallórárt, ékszereket a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig. Javítást vállallok a legjutányosabb árban. Szives pártfogást kér

Gerber Henrik,
órárs és ékszerész. 8044

Arverési hirdetmé y.

Az aradi kir. törvényszék Ke. 1104/69—1916. számú végzése folytán társaságunk vagyona Dr. Krausz Gyula aradi ügyvéd, vagyonszerelő közreműködésével Tolók Á. pád. világi bíró, közjegyző közbenjőtte meile t 1916. évi július hó 6-án délután 3 órakor Pankotán, gyártelepünk irodahelyiségében nyilvános árverés útján a legtöbbet érőknek eladatik.

Eladásra kerülnek:

- 1) 181190 korona 71 fillér beszerzési árral bíró és 124118 korona becsértékű, a pankotai 2899. sz. tjkvben felvett gyári épületek és jeltek;
- 2) 188920 koronáért beszerzett 90298 korona becsértékű gépek és szerszámok;
- 3) 71271 korona 18 fillérért beszerzett 46826 korona 27 fillér becsértékű műhelyberendezés;
- 4) 44288 korona 84 fillérért beszerzett és 9000 koronára becsült rész és feng. kész áru;
- 5) 28714 K 57 f-ért beszerzett és 18000 K becsértékű gyári és anyersanyagok;
- 6) 10000 K összegű kétes követelések;
- 7) egy 20000 köbméter búkafüvönre szóló költivel, amelynek lennállását, érvényét és teljesítését a Sulkowski uradalom vagyongondnoka, mint eladó megtagadta;

8) Ungelham August bécsi gyáros elleni 400000 K kártérítési követelés, mely l-ső bíróság autasított és jelenleg II-od fokú elbírálás alatt áll.

Nem adának el a telepen lévő iparvasutli vágányok, melyekre az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak tulajdonjoga van fenntartva.

Az eladára kerülő ingatlanok termértékeért, állagáért és az ingatlanok mennyiségeért, a cég könyveiben feltüntetett követelések és jogok lenálásáért és behajthatóságáért és semmiféle más irányban szavatosságot nem vállal.

Az összes vagyon egy tömegben lesz eladva. A kikiáltási ár 509281 korona 50 fillér, ameyen alul a vagyon el nem adatik.

Bizt pénzüi az árverés megkezdésekor 500.0 korona teendő le.

A vételár a vagyonszerelők kezéhez azonnal készpénzben lefizetendő, mert különben vevő elveszti bánapénzét és az ő kárára és veszélyére újabb árverés fog tartatni.

Vevő csak a vételár lefizetésével szeres tulajdonjogot a az ingók és ingatlanok csak a vételár lefizetése után fognak birtokába adatni s u yonékkor fog a tulajdonjog telekkönyvi bekebelesésére alkalmas nyilatkozat kiálltatni. Vételi és minden egyéb illeték vevőt terheli.

Az ingók és ingatlanok a vagyonszerelőnek egy nappal való előzetes értesítése mellett deután 3—5 óráig megtekinthetők.

Délmagyarországi hajlított fabutorgyár r. t. felajánlása alatt.

8087

555—1916.

Árverési hirdetemény.

58705. számú földmivé-
ügyi rendeletre a csálai állami
szőlőtelep tehenészetéből kise-
lejtett 22 darab tehén, üsző
és növendék marha lesz f. évi
június hó 21-én délelőtt 10
órákor azonnali átvétel köte-
lezettség mellett a telepen nyil-
vános árverésen eladva. Az
állatok tuberculínra reagáltak.

Kellően felszerelt és meg-
felelő bánatpénzzel ellátott zárt
írásbeli ajánlatot f. évi június
21-én délelőtt 10 órájáig a
telepkezelőség elfogad.

Az állatok bármikor meg-
tekinthetők.

Csála, 1916. június hó 12-én.

Telepkezelőség.

12797—1916. kb.

Hirdetemény.

Közhírés tesszem, hogy a m.
kir. Ministerium 1871—1916. M.
E. sz. rendeletével, a még fel nem
dolgozott nyers állapotban levő
ásványolaj felhasználásának korlá-
tozása tárgyában, a következőkép
rendelkezett.

1. §. A még fel nem dolgozott,
nyers állapotban levő ásványolajat
tüzelésre és motorok hajtására fel-
használni, tiszta. Ugyancsak tiszta
nyersolajból kivétel nélkül eljárat
előállítani.

A kereskedelemügyi minster
a kincstár kezelésében levő elaj-
forrásokból termelt nyersolaj tekin-
tetében, pedig a pénzügyminister

indokolt kérelemre, esetüket
kivételet engedhet.

2. §. Aki a jelen rendelet ren-
delkezését megszegi, vagy meg-
szegésüknél bármely módon közre-
működik, az, amennyiben cselek-
ménye súlyosabb büntető rendel-
kezés alá nem esik, kihágást követ
el és két hónapig terjedhető elár-
rással, és hatászás koronáig terjed-
hető pénzbüntetéssel büntetettik.

Arad, 1916. június hó 2.

Green
főkapitány.

**Gépolaj,
Hengerolaj,
Gépzsir,
Firmeisz,**

**Sózott hal,
Köles kása,
Szalonna,
Házi szappan**

kapható

Kalmár Endre cégnél
Arad, Arpád-tér 5. szám.
Városi és megyei telefon 670.

Hirdetemény.

Gyulavarsánd községben a vasúti megálló közelében levő
400 darab szerszám (munkafű) u. m. kőrös-, szil-, juhar- és tölgy-
fa, 1—5 méter hosszúságban, egyenként is, becsúszva felül
1916. június 18-án d. e. 8 órától kezdve a helyszínen ár-
verésen eladni fog.

Bővebb felvilágosítással szolgál az előjáróság. Telefon
helyben.

Pop János.

11148—1916. kb.

Hirdetemény.

Közhírés tesszem, hogy a m. kir. Ministerium 191—1916. M. E.
sz. rendeletével a tölggy- és fenyőkéregért (csesvért) a gubacsért, tölggy-
fakivonatért, gesztenyefakivonatért és a fenyőcsesvőkivonatért követelhető
legmagasabb árak megállapítása tárgyában a következőkép rendelkezett:

A) Fenyőkéreg egészséges, száraz, legfeljebb 30% pikkelyes
kéreg tartalmazó áru 100 kilogrammonként: a) kötegen 30 korona,
b) törve vagy aprítva 28 korona, c) őrlve 24 korona.

B) Tölggykéreg: egészséges, száraz, legalább 50% elsőrendű és
legfeljebb 50% másodrendű kéreg tartalmazó áru, 100 kilogrammon-
ként: a) kötegen 30 korona, b) törve 28 korona, c) őrlve 24 korona.

C) Gubacs: I. rendű: nedvességtől nem szenvedett ke-
zen keveréktől mentes jól kezelt áru. II. rendű: nedvességtől vagy
más okból legfeljebb harmadrésben sérült áru. III. rendű: esőben
sérült áru. Ár kg-onként koronákban. I., II. és III. rendű: A magyar
szent korona országainak területéről származó áru (kivéve Varasd,
Zagreb, Modrus-Flume, Likakrbava és Kőrös megyéket) 56, 41 és 27
kor. Más származású 45, 32 és 23 kor.

D) Cserzőkivatok. Ára cserzőanyagárlalom minden százalékért
100 kg.-onként koronákban: 1. Tölggyfakivonat 4-80 kor. 2. Gesztenyefa-
kivonat 4-80 kor. 3. Fenyőcsesvőkivonat 5-25 kor.

A hordók használati díja és értékcsökkenése címén hordóként
legfeljebb 5 K számítható fel. A vevő által vissza nem adott hordóért
az eladó legfeljebb 30 K terítést követelhet.

Aki a tilalmat megszegi, vagy megszegéséről bármely módon
közreműködik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elárzással
és kétszer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Arad, 1916. május hó 13-án.

Green, főkapitány.

Földhaszonbérlet!

Sofronya vasútállomás közvetlen közelében 250
hold (a 1100—11) szártó föld, mely-
ből jelenleg 200 hold tengeri, 50 hold kaszós, f. évi ok-
tóber hó 1-től egészben vagy részletekben bérbeadó.

Feltételek megtudhatók

Purgly László gazdasági intézőségénél Sofronyán.

Ugyanott 3 darab használható musta muraközi igásló eladó

Gépész

50 köerejű Diesel-motorhoz, aki malom-
szakmában jártas, román nyelvet beszél,

azonnali belépésre kerestetik.

Ajánlatok fizetési igények megjelölésé-
vel „Megbízható gépész” jelige alatt a
kiadóhivatalba kéretnek. 3074

Ha szeplőjeitől

meg akar szabadulni,

Ha tiszta, fehér arcbőrt

éssz, használjon okvetlen Hajós-féle

Ibolya „Doré” krémét.

Ara egy téglának 1 kor. 20 fill.

Ibolya Doré szappan 1 K. 20 fill. Ibolya Doré puder 1 K. 20 fill.

Vigyázz a „Doré” szóra.

Legjobb fekete v. barna Egy pár perc alatt bármely haját
vagy haját a legesőbb állandó
Hajfestő fekete színre lehet festeni, anél-
kül, hogy a színt is lehet mosni,
a „Melogen”. Ara 2 korona.

Szőrvesztő-Depilator. El kitűnő, a maga nemében pára-
lan szerrel minden alkalmatlan
szőrt a, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül
pár perc alatt okvetlen eltávolítható. — Ara utasításnál 1 korona.

A fenti szerek kap-
hatók a készítőnél **Hajós Arpád** gyógyar-
tásában

ARAD, Andrásy-tér 22. sz.

Alapított 1884. évben az Aradmegyei Közhírtás számára.

pró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítódik. Minden szó 6 fillér. Vastagabb betűkkel 12 fillér.

Vastagabb betűkkel kívánt szavak aláhúzással jelölendők.

A legkisebb hirdetés 80 fillér.

Az apróhirdetések előre fizetendők.

A hirdetések délután 1/2 óráig vétetnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

OKTATÁS.

Ier. Fiuinternátus Arad
Ghorin Aron-u. 1. Felvessz vall. különbség nélkül benlakó, rendszeres és mag. tanulókat a jövő tanévre, előkészít felelősséggel javító, pót, és összevont vizsgálatokra. Kívánatra prospektust küld. 8081

ALKALMAZÁST NYER.

Gyermekkel

bánni tudó nő 2 éves fia mellé felvétetik. Bővebbet Kell és Krausz cégnél. 8072

Házmeester

felvétetik Karolina-utca 10. számú házban. 8070

Keresők

vegyeskereskedésembe ügyes személyt, ki románul is beszél. Weisz Mór, Székudvar. 8071

Fiatal segédet

azonnall belépésre keres. Rácz József, Alsósimánd. 8081

Deutsch sprechendes

Junge: Mädchen wird für leichte Hausarbeiten aufgenommen. Monatslohn 20 Kronen. Adr. in der Administration. 8081

Leányokat

részére elárulónót keresek, ki írásbeli dolgokhoz is használható legyen. Cím a kiadóban. 8080

Gépezet keresek

azonnall belépésre aratás és cséplésre. Bacsoni Kálmán, Erdős-kerek. 2982

Nyomdász-tanulónak

felvétetik két fiú, kik a 14. évet betöltötték és legalább 6 osztályt végeztek. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Idősebb

ügyes fűszerkereskedő segéd, a ki a rövidára szakmában is járatos, azonnall belépésre felvétetik. Női ajánlat is elfogadjuk. Engel Gyula cég, Lövés-u. 1. sz. 8088

Könyvkötő leányok, valamint tanuló leányok felvétetik az Aradi nyomdászseminárium könyvkötészetében.

ALKALMAZÁST KERES.

Deutsches Kinderfräulein sucht Stelle zu Kindern, erteilt auch Schulnachhilfe Unterricht. Anna Amreiter, Karcag. 8077

Ügyes

pinéciafény előkelő vendéglőbe azonnall belépésre alkalmazást keres. Bercsényi Miklós-utca 1. 8088

ÜZLETEK.

A vingai

nagyvendéglő, családi ok miatt átadó. Értékenni lehet Vingán, a nagyvendéglőben. 8042

INGATLAN.

2 ki hold

beitelkekkel bíró egyemeletes adómentes bérház előnyös feltételek mellett eladó. Aradi Kereskedelmi Banknál. 8075

Kossuth-utca 46.

Vécsey-utca 7., és Schweidel József-utca 1. szám alatti adómentes bérház k. szabad kézből eladók. Ügynökök díjaztatnak. Bővebbet Varga cukrász, Szabadságtér. 2481

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Hárs

maifunga és tamatave minden mennyiségben kapható Färber Lajos tüzserakereskedésben. 2095

Homok.

Finom vagy kavicsos homok házhoz szállítva kapható Porcánál, Boerkó-utca 7. 8079

Polgári és kereskedelmi

iskolakönyvetek legmagasabb árban vesz Dócsi Géza könyvkereskedő, Forray-u. 8085

Fedőes hintó

allg használt két lovas, eladó. Ugyanott használt boros hordók is kaphatók. Ulmer, Thököly Imre-utca 18. 8058

Reszenpor

kapható Färber Lajos cégnél. 2421

As új házirendről

alkotott szabályrendelet kapható Pichler Sándor papírkereskedésben és könyvnyomdájában, Szabadságtér 1. Telefon 308. 611

Borax

kapható Färber Lajos cégnél. 2779

Új butorhitel!

Butorok a legjobb kivitelben kaphatók, hitelképes egyéneknek kölcsön és részletfizetésre szállítok Garai Károly bef. cég butorüzletében Aradon, Asztalos Sándor-utca 5. sz. 915

KÜLÖNFÉLE.

Elveszett

szerdán este a Salacz-utcától, Tabajdi-utcán, Apponyi-köruton át, a színházig terjedő útvonalon egy gyémánt és rubin köves keskeny brosch. Beosztás megjelölő kékretik ju alom ellenében Salacz-utca 7. sz. alá jutni. 8078

Betanított vizslát

keresek vadászszeszionra kölcsön, vagy esetleg megvételre. Cím a kiadóhivatalban. 8076

Dr. Schajkovszky

lábizzadás elleni szere, biztos ki próbált ártalmatlan szer, rögtön hat, ára 1 korona. Kapható Földes és Hesch gyógyszerárjában. 12

Hehs Vasas ohinabóra.

Suverén szer vérszegénység, sápkór, szédülés, a vérszegénységből eredő ideg bajok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, lész, általános gyengeség ellen. Páratlan vérképző és vérjavító, biztos óvszer malárikus fertőzések- és minden infektóbiól eredő megbetegedés ellen ugy felnőtteknek, mint gyermekeknek. Ara 2:60 kor. Hehs gyógyszerárj., Földes gyógyszerárj. 12

Szormék,

ruhanemlék, szőnyegek megóvására ajánlunk moxykeveréket 40 és 60 filléres csomagokban. Legfinomabb resublimált Naftalin kilóként 1 kor. 80 fill., Rovar port szóró dobozban 20, bádóg dobozban 30 és 60, üvegekben 80 és 60 fillér. Patschni levelei: kilóként 3.50 K. Földes gyógyszerárj., Deák Ferenc utca. Hehs gyógyszerárj., Batthyányi-utca. 12

252-1916. végreh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1891. évi LX. t.-c. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 19. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy az aradi kir. járásbíróságnak 1915. évi P. 9992. sz. végzése következtében Papp Vasul ügyvéd által képviselt Victoria takarékp. és hiteltintézet r.-t. aradi cég javára, 1050 korona s jár. erejéig 1916. évi március hó 27-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfogalt és 2400 koronára becsült következő ingóságok u. m. ökrök nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a maradni kir. járásbíróság 1916. évi Pk. 982. sz. végzése folytán 1050 korona tőkekövetelés ennek 1912. évi július hó 10. napjától járó 6% kamattal, 1/2% váltódíjjal és eddig összesen 407 kor. 74 fill.-ben bírósági már megállapított költségek erejéig Torjason az 58. sz. háznál leendő megtartására 1916. évi június hó 21-ik napjának d. e. 12 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékosok ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1891. évi LX. törvénycikk 107. és 108. §-ai értelmében késspénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén pecsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül fogaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Márlaradna, 1916. évi május hó 25. napján.

Tichy Arpad,
kir. bír. végrehajtó.

Használt ólom

megvételre kerestetik.

Cím a kiadóhivatalban.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás

ellen megbízható és erősebb hatású szer a

Tusinal-cukor

Ara 80 fillér.

Tusinal-tea

Ara 60 fillér.

Ha tyukszeme van és gyöttri nagy kin,

A legjobb gyógyszer az Anagallin.

Ara utasítással 1 korona.

Fenti szerek kizárólagos készítője és egyedüli nagy raktára:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára Arad, Andrásy-tér 22. sz. (Megyeháza szemben.)

Fejörpát

leggyorsabban megszünteti

az eddig egyedül ilyen szer, a világhírű

„Krovil“ korpakencős.

Ara egy tégelynek 2 korona.

Gyöngyfehér fogakat

nyertünk a

Doré fogpaszta

használatával. Nem habzik! A szájüreget desinfectálja, utólagos gen kellemes. Ara egy porcellán-szelencének 70 fillér.